

novice

Leto VII. - št. 24

KOČEVJE 15. junija 1962

Cena 20 din

Ženske morajo biti v vsem enakopravne

»Ves čas po osvoboditvi, zlasti pa še z uveljavljanjem delavskega in družbenega upravljanja ter komunalnega sistema, problem enakopravnosti žensk ni več politični problem in ne problem različnega pravnega položaja spolov. V kolikor pa nastajajo problemi, in ti nastajajo v vsakodnevni praksi, so rezultat različnih, predvsem materialnih pogojev.«

In nadalje: »Dejavnost žensk v revolucionarnem obdobju, v obnovi domovine in v vseh političnih akcijah našega časa je bilo in je množično. Ženske manifestiramo svojo politično pripadnost in enakopravnost ob različnih prilikah in z mnogimi konkretnimi oblikami.

Tudi v političnih in družbenih organizacijah je vključeno vedno več žensk. V Socialistični zvezi delovnega ljudstva 48,9%; v Ljudski mladini je 47,8% mladink; v organizaciji Zveze prijateljev mladine je 66% žensk; v Rdečem križu je od vsakih sto članov 62 žensk.

Bil sem eden od delegatov na republiški konferenci za družbeno aktivnost žensk, ki je bila pred kratkim v Ljubljani. Nekateri besede, izrečene v poročilih in v razpravi so mi ostale še posebno živo v spominu. Ženske so jasno in glasno povedale, da hočejo biti v vsem enakopravne in enakopraven partner moškim. Na žalost so še vidna konservativna gledanja na žensko in njeno delovno storilnost. Poglejmo, kaj je bilo povedano na konferenci v zvezi z uveljavljanjem žensk:

»Za uveljavljanje žensk, zlasti proizvajavk, je odločilne važnosti, da se zavemo svojih pravic in dolžnosti, da se aktivno vključimo v skupne napore za napredek gospodarske organizacije ali ustanove, kjer smo zaposlene, da nenehno izpopolnjujemo svoje znanje in s tem vplivamo na še boljše gospodarjenje, upravljanje in odločanje v podjetju, ustanovi in komunih. Tako bomo lahko največ prispevale k ustvarjanju materialne baze, ki je pogoj in predpogoj za boljši družbeni standard in razvoj družbenih služb. Demokracija in razvijanje delavskega upravljanja, zlasti še v obratih in ekonomskih enotah, vedno bolj omogoča sodelovanje proizvajalcev pri gospodarjenju in razdeljevanju dohodkov v podjetju in ustanovi. Ženske se tu moramo uveljaviti, kajti v teh organih se odloča o razporeditvi sredstev gospodarske organizacije.«

Na konferenci so obširno raz-

pravljali o problemih o zaposlitvi in zaposlovanju žensk in še posebej ženske mladine:

»Na zaposlitev žensk vplivajo razvinitost gospodarstva in značaj gospodarske dejavnosti, razpoložljiva delovna mesta, ekonomski položaj neposredne okolice, razvinitost kmetijske proizvodnje, izobrazba, značaj dela itd. Zato je razumljivo, da je število zaposlenih žensk v posameznih panogah različno.

Zaposlenost žensk, pa ne samo žensk, je v največji meri pogojena od stopnje predvsem gospodarskega razvoja. Pri tem pa se zdi, da premalo upoštevamo položaj ženske in zato ne vplivamo dovolj na tak razvoj, ki bi še v večji meri omogočal njeno zaposlitev.«

Konferenca je dala še poseben poudarek izobraževanju žensk in izobraževalnemu delu nasploh in je bilo med drugim rečeno:

»V našem izobraževalnem sistemu naj uspešno dokončana osemletka da državljanu tisto osnovno izobrazbo, ki je pogoj za vsako nadaljnje izobraževanje in izpopolnjevanje. Po reformi osnovnega šolstva se odstotek mladine, ki uspešno konča osemletko, vedno večja in je v zadnjem šolskem letu že dosegel 60,3 odstotka.«

In še: »Medtem, ko moramo izobraževanje doraščajoče mladine reševati v sklopu splošnega rednega šolstva, pa je nujno zaposlene ali tiste, ki vstopajo v proizvodnjo, strokovno usposabljanje posebej glede na potrebe in zahteve gospodarstva.

Kako razbremeniti žensko gospodinjinskih del:

»Prvi in najbolj splošni pogoj za razbremenjevanje žensk za namudnih in težkih gospodinjinskih del je nadaljna industrializacija: brez elektrifikacije, vodovodov, izgradnje sodobnih stanovanj, industrije blaga za široko potrošnjo, bi bil jalov vsak trud krčenja obsega dela v gospodinjstvu. Vzoredno s procesom industrijske proizvodnje in z organizacijo nekaterih služb se zmanjšuje obseg konservativnih gospodinjinskih opravil.

Mnoge ugotovitve, ki so bile iznesene na konferenci, so bile

tipične tudi za naše razmere. Tudi pri nas je odstotek žena v organih delavskega in družbenega upravljanja in v organizacijah preizkušen. Premajhna je skrb strokovnemu izobraževanju in usposabljanju žensk v proizvodnji itd.

Predaleč bi prišli, če bi hoteli v celoti zajeti vso živopisano problematiko žensk, ki je bila obravnavana na konferenci. Delegati iz raznih krajev Slovenije so poročali o izkušnjah, pomankljivostih pa tudi o uspehih pri delu.

Udeleženci konference smo odnesli najlepše vtise iz konferenčne dvorane s prepričanjem, da bo konferenca zelo veliko pomenila za nadaljnjo afirmacijo žensk na vseh področjih dejavnosti v Sloveniji in naši ožji domovini.

Posojila razdeljena

Po natečaju za dajanje posojil individualnim graditeljem stanovanj je bilo na razpolago 2 milijona dinarjev, prošnji za posojila pa je bilo za preko 8 milijonov dinarjev. Člani upravnega odbora so po daljšem pretresanju razdelili tudi sredstva tega natečaja, pri čemer so upoštevali potrebe posameznikov, koliko novih stanovanj se bo z dajanjem posojil pridobilo, če so gradnje v gradbenih okoliših in ugodnosti ponudnikov z ozirom na razpisane pogoje nate-

čaja.

Po natečaju za dajanje posojil hišnim svetom in družbenim pravnim osebam, ki neposredno upravljajo s stanovanjskimi hišami na področju mesta Kočevja je bilo na razpolago 8 milijonov dinarjev, prošnji za posojila pa je bilo vloženih za nad 20 milijonov dinarjev. Upravni odbor je najprej sklenil, da 10 milijonov, namenjenih za združeno gradnjo razdeli (ker ni nobenih izglede, da bi s to vsoto začeli z združeno gradnjo) in

Novosti v gozdarstvu in kritika kmetijskih marž

Pred dnevi je bila v Kočevju razširjena seja izvršnega odbora občinskega odbora SZDL. Na njej so razpravljali o gozdarstvu in kmetijstvu ter pregledali, kako izpolnjujejo sklepe zadnjega plenuma.

V Kočevski občini je 85% gozda v družbeni lasti, 15 pa v zasebni. Gospodarjenje v zasebnih gozdovih ni najboljše. Mladina se izseljuje v mesta, na vasi pa ostajajo starejši ljudje, ki ne morejo uspešno negovati gozda. Precej je tudi primerov, da so lastniki gozdov v drugih krajih naše države ali celo v drugih državah, njihove gozdove pa oskrbujejo oskrbniki, ki z gozdovi ne gospodarijo najboljše. Hkrati pa tako gospodarjenje ogroža tudi plan odkupa iglavcev in listavcev.

Vedno več lastnikov gozdov, ki ne zmorejo sami vsega dela,

že sodeluje z zadrugo (kooperacija v gozdarstvu). Zadruga lastniku gozda les poseka, skroji itd. V zadnjem času se je pojavilo na našem področju tudi nekaj privatnih motornih žag, ki z nekoliko nižjo ceno skušajo konkurirati motorkam kmetijske zadruge. Ker pa zadrugi motoristi (žagarji z motorkami) les boljše obdelajo in skrojijo, da dobi potem za njega lastnik res največ, kolikor je mogoče, ta privatna konkurenca ni resna.

Kmetijska zadruga opravlja v nekaterih privatnih gozdovih že posebno delo, razen pri sečnji in prodaji. Če bi lastniki gozdov prepustili zadrugi še ta dela, potem oni praktično ne bi imeli z gozdom nobenega dela več. Zadrugi pa bi bilo s tem omogočeno načrtno gospodarjenje z gozdom, s čimer bi gozd na vrednoti samo pridobil, hkrati pa bi s tem pridobila tudi vsa naša skupnost.

Po razpravi so bili sprejeti sklepi, da je treba reševati vprašanje gozdarstva kompleksno za področje cele občine. Imenovali so posebno komisijo, ki bo strokovno analizirala stanje v gozdarstvu in izdelala priporočila, ki naj bi jih izvajala kmetijska zadruga in KGP. Ta komisija naj bi napravila tudi ustrezne zaključke, ki bi jih obravnavali pristojni politični in družbeni organi.

Med obravnavo o kmetijstvu je bilo poudarjeno, da bi bilo nujno potrebno določiti področ-

dali 5 milijonov kot posojilo Kemični tovarni, 2,5 milijona so porabili za posojila hišnim svetom min 2,5 milijona za neposredno financiranje stanovanjske gradnje. Kemična tovarna bo s tem posojilom in še svojimi sredstvi kupila 6 ali 7 montažnih hiš iz Skofje Loke, s čimer bo Kočevje spet pridobilo nekaj stanovanj. Z ostalimi sredstvi pa so vsaj delno zadovoljili potrebe hišnih svetov. Tudi pri dajanju posojil po tem natečaju so člani upravnega odbora upoštevali najnujnejše primere, ker je bilo za zadovoljitev vseh pravic premalo sredstev. Za taka posojila pa ima na razpolago določena sredstva tudi komunalna banka, vendar pod nekoliko neugodnejšimi pogoji.

ja, na katerih ima zadruga interes za odkupovanje zemlje in kje ne. Nastaja namreč problem, kako obvladati družbena zemljišča ne pa njihovo pridobivanje. Poudarjeno je bilo, naj bi zemljo ne vsiljevali družbenemu sektorju, če ta njene obdelave ne bo zmogel ali če obdelava ne bi bila rentabilna. Nadalje je bilo poudarjeno, da kmetijska zadruga ni vlagala dovolj truda v kooperacijsko proizvodnjo. Kritizirano je bilo tudi zaračunavanje marž za artikla, ki jih kmetijska zadruga sploh ne vidi, kakor tudi taka oblika zbiranja sredstev, za katero je bilo poudarjeno, da ni primerna. Nadalje so menili, da bi morala biti vloga kmetijske zadruge drugačna, kot je. Zadruga bi morala aktivno sodelovati v kmetijski proizvodnji in neposredno prodajati prideleke zadrugnikov in kooperantov pri katerih pridelevi je bila udeležena. Po mnenju udeležencev se je bi morali organizirati privatno (pa tudi združeno proizvodnjo tako, da bi dopolnjevala proizvodnjo velikih kmetijskih posestev.

SEJA V RIBNICI

11. julija je bila v Ribnici 14. seja izvršnega odbora Občinskega odbora Socialistične zveze, katere so se udeležili tudi predsedniki komisij. Razpravljali so o nalogah SZDL v zvezi z ekspozejem tovariša Edvarda Kardelja v Zvezni ljudski skupščini 28. maja t. l., nadalje o gradivu za plenum občinskega odbora SZDL in drugih zadevah, s katerimi se srečuje Socialistična zveza.

Le tri matične šole

11. junija je bila v Ribnici skupna seja sveta za šolstvo pri Občinskem ljudskem odboru in sklada za šolstvo. Obravnavali so problematiko šolstva glede materialnih potreb, predvsem pa o tem, kako bi zmanjšali materialne stroške na šolah. Po daljši razpravi so sklenili, da bodo v bodoče poslovali v občini le tri matične šole, in sicer: v Ribnici s področnimi šolami Dolnja vas, Grčarice in Velike Poljane, v Sodražici s področnimi šolama Gregor in Gora ter v Loškem potoku. Na teh treh šolskih centrih bodo vodili vso administracijo. S tem se bo šolska administracija znatno pocenila in računajo, da bodo na ta način prihranili lepa sredstva, na drugi strani pa bodo posvetili delu v šoli.

Na seji so razpravljali tudi o drugih perečih problemih, s ka-

terimi se srečujejo šole pri vsakodnevnem delu.

Na skladišču lesa lesne industrije v Kočevju

Od petka do petka doma in po svetu

Zvezna komisija za ustavno vprašanja je pod predsedstvom Edvarda Kardelja proučevala osnutek nove ustave. Sklenili so, da bodo na osnovi predlogov in nasvetov izdelali načrt ustave in ga predložili Zvezni ljudski skupščini.

Ljudska skupščina LRS je na skupni seji obeh zborov soglasno izvolila za novo predsednico republiške ljudske skupščine Vido Tomšičevo, dosedanja predsednica Glavnega odbora SZDL Slovenije. Volitve novega predsednika so izvedli na predlog dosedanjega predsednika Mihe Marinko, ki je zaprosil za razrešitev, ker po določbah nove ustave ne bo več mogel združevati funkcij predsednika ljudske skupščine in sekretarja CK ZKS v eni osebi.

Republiška ljudska skupščina je razrešila dolžnosti tudi dosedanjega predsednika Izvršnega sveta ISLRS Borisa Kraigherja in nekatere druge člane, ki odhajajo na nove dolžnosti. Za novega predsednika ISLRS je bil izvoljen Viktor Avbelj.

Jugoslavijo je zajel val potresov. V ponedeljek so zaznali slabotno nihanje tal od Beograda do Titograda. Močnejše sunke so občutili v Sarajevu, kjer je potres poškodoval 7 ljudi in povzročil precejšnjo materialno škodo. Precej močan potresni sunek so občutili tudi v Zenici, toda večje škode ni bilo. V mostarskem okraju pa so zaradi potresa popokali zidovi zlasti starejših hiš. Potrese srednje jakosti so zaznali tudi v Splitu, Titogradu in Valjevu.

Na vabilo italijanske vlade je odpotoval v Italijo podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Rankovič. Imel bo razgovore z italijanskim premijerom Fanfaniem in podpredsednikom vlade Piccionijem. Sprejet bo tudi pri predsedniku republike Segniju.

V Rimu pripravljajo statut za novo deželo Furlanijo — Julijsko krajino in so doslej opravili približno tretjino dela. V zvezi s tem se mudijo v Rimu tudi predstavniki tržaških Slovencev, da bi odgovornim pojasnili stališča slovenske manjšine do določb, ki naj bi jih vseboval deželni statut za zaščito narodnostnih pravic slovenske skupnosti v okviru avtonomne dežele.

Jugoslavija se je udeležila poznanskega velesejma. Jugoslovanski paviljon si je ogledal tudi sekretar CK Poljske združene delavske partije Wladislaw Gomulka, z njim v družbi pa še predsednik poljske vlade Cyrankiewicz in minister za zunanjo trgovino Trompczynski. V prostorih sejma je bil sestanek mešane jugoslovansko-poljske trgovinske zbornice, na katerem so proučili dosedanja realizacija trgovinskih sporazumov ter pogoje in možnosti za razširitev blagovne menjave med Poljsko in Jugoslavijo. Jugoslovansko delegacijo je vodil Boris Kraigher.

V Bonnu so podpisali sporazum o pomoči Zahodne Nemčije Veliki Britaniji za uravnavo plačilnega deficita. Zahodna Nemčija bo nudila Britaniji pomoč v znesku 600 milijonov mark letno.

Zahodnonemški obrambni minister Strauss se je v Washingtonu pogovarjal z vojaškimi strokovnjaki ZDA o skupnem delovanju za razvoj protiletalskih in protitankovskih projektilov, tankov in drugega orožja. Ob tej priložnosti je bil sklenjen sporazum, po katerem bo Zahodna Nemčija v prihodnjem letu plačala ameriški državi blagajni za vojaške dobave okrog dve milijardi 250 milijonov dolarjev in tako pomagala ZDA pri reševanju problemov plačilne bilance in odliva ameriškega zlata.

Pod pokroviteljstvom bonnske vlade je bil v Frankfurtu na Maini zlet zahodnonemške revalorizacijske organizacije »Združenje sudeških Nemcev«, ki so ga je udeležilo okrog 250.000 ljudi in glasno zahtevalo priključitev sudeške oblasti v CSSR k Zapadni Nemčiji. Zlet je bil na 20-letnico zverinskega Hitlerjevega napada na česko vas Lidvice, kjer so nacisti zanetili vzhodni kres in pobili skoraj vse prebivalce. Kaj je z Nemčijo?

Trije laški principi so v Dolini vrčev v navzočnosti šefov diplomatskih misij, akreditiranih v Laosu, in predstavnikov Mednarodne komisije za nadzorstvo nad premirjem podpisali sporazum o ustanovitvi koalicijske vlade. V novi vladi je največ pristahev Suvane Fuma. Bun UN v vlado ni vstopil, ker se želi umakniti iz političnega življenja. Želeli bi bilo, da bi podpisani sporazum pomenil tudi konec laške krize.

Črnski študent v Kočevju

Na naši šoli je letos prvič deloval klub OZN v okviru mladinske organizacije. V klubu nas je bilo 16 članov. Delali smo v obliki ambasadorstva. Imeli smo sestanke, na katerih smo se pogovarjali o najnovejših političnih dogodkih v svetu. Sami smo pripravljali predavanja o državi, za katero smo se odločili in se zanj zanimali. Predavali so nam tudi člani kluba OZN na gimnaziji in iz Bračičeve šole.

Imeli smo tudi zaključni sestanek, na katerem smo obravnavali delo kluba in načrte za prihodnje leto. Sestanka so se udeležili tudi novi člani mladine iz 7. razredov.

Za zaključek pa smo vsi trije klubi skupno pripravili svečanost, na katero smo povabili vse mladince, ne samo člane kluba.

Na zaključku svečanosti je govoril afriški študent iz Severne Rodezije. Ta obisk nam je brezplačno preskrbel okrajni center klubov OZN. Gostovanje črnega študenta je bilo za nas skoraj praznično. 6. junija smo se zbrali v gimnazijski dvorani. Prihod gosta smo nestrno čakali. Ko se je pojavil med vrati, smo najprej nekaj časa opazo-

vali samo njegovo zunanost, potem pa smo z zanimanjem sledili predavanju, ki je bilo v angleščini, uradnem jeziku Severne Rodezije. Tovariš sicer zna nekaj slovenščine, a ne še dovolj, da bi v slovenščini tudi predaval, ker je šele štiri mesece v Ljubljani. Zato je imel s seboj prevajalca, ki nam je sproti prevajal izrečene misli.

Afriški študent je govoril o svoji deželi, o njeni pokrajinski sliki, podnebnju, gospodarstvu, politiki, običajih in sploh o življenju v tej deželi. Vse to nam je tako živo prikazal, da smo zaživel s temi ljudmi, sočustvovali z njimi in se veselili njihove skorajšnje neodvisnosti. Potem se bo dežela imenovala Zambija, po reki Zamber.

Ko je končal svoja izvajanja, smo ga obsuli z vsemogočimi vprašanji, na katera je ljubeznivo odgovarjal. Tako smo mnogi zvedeli o Rodeziji in o nje-mu samem. Dejal je, da bi lahko študiral v Kanadi, pa mu je Jugoslavija bolj všeč. V Jugoslaviji je 12 rodezijskih visokoležev. Taki študenti zagotavljajo svojo lastni strokovni kader. Naš gost se bo potem, ko se bo priučil slovenskega jezika, vpisal na elektriško fakulteto. Pri nas je zelo zadovoljen in se s Slovenci razume, ker ne delajo nobene razlike med belimi in črnimi študenti. Na koncu smo mu poklonili šopek nageljnove. Pri nas je zelo zadovoljen in se s Slovenci razume, ker ne delajo nobene razlike med belimi in črnimi študenti. Na koncu smo mu poklonili šopek nageljnove. Pri nas je zelo zadovoljen in se s Slovenci razume, ker ne delajo nobene razlike med belimi in črnimi študenti. Na koncu smo mu poklonili šopek nageljnove.

se nam je pridružilo mnogo mladih občudovavcev in prijateljev. Po sprejemu smo gosta spremili na postajo. Ob slovesu smo se drug drugemu zahvaljevali, sklenili prijateljstvo in si želeli še mnogo srečanj. Mlademu Rodeziju pa smo želeli prijetno bivanje v Sloveniji in veliko uspehov na poti k poklicu.

To srečanje je bilo za nas nepozabno doživetje, ki ga bo oživljalo še album fotografij s črnim študentom. Takih prireditelj si še želimo, ker z njimi obogatimo svoje znanje.

Klub OZN
na osn. šoli J. Šeško

Gost iz Afrike in predstavniki mladine iz Kočevja

Nočna vaja gasivcev v Mahovniku

Ura je bila okrog devetih zvečer, dne 12. junija, ko je v Kočevju zapela sirena. Čez minuto so že zapeli gasivski avtomobili skozi mesto proti Mahovniku, kjer se je valil črn dim in je začelo goreti na dveh krajih. Motorji in avtomobili so vozili s precejšnjo hitrostjo po cesti v Mahovnik. Cesta je bila spolzka, ker je čez dan deževalo in je bilo potrebno kar previdno voziti.

Pri mostu čez Rinžo sta bila dva požara. Okrog njih so se že sukale visoke črne postavice, ki jih je delala svetloba še večje, kot so bile v resnici. To so bili gasilci iz Mahovnika in ostali državljani, ki so že bili pri požaru.

Ročna brizgalna mahovniške gasilske desetine je že delala. Voda je brizgala mimo ognja v višino, deset gasilcev pa je ob Rinži pritisnalo na pumpo.

Ko je pripeljala cisterna iz Kočevja do požara je prej kot v eni minuti že dala vodo na po-

žarišče, ki so ga že napadali in omejevali gasilci iz Mahovnika. Iz avtomobilske cisternine so črpali vodo skoro 20 minut.

Takoj za cisterno je pripeljal še gasilski avtomobil z motorno brizgalno. Postave v šlemih so skočile z avtomobila in že so se razvijale cevi od Rinže do požarišča. Tu pa tam je bilo slišati posamezne glasove. In že sta bili dve cevi uperjeni proti drugemu požarišču.

»Daj vodo« se je zaslislal glas. Vode ni bilo takoj, nekaj se je pri sesalni cevi zataknilo. Črne postavice s svetilkajočimi se kaptami so v svitu gasilskih avtomobilskih žarometov tekale sem in tja ob ceveh do motorke in požarišča. Oglašal se je tudi vsevedni kibic, ki je ob takih prilikah vedno na svojem mestu. Mladina je z zanimanjem spremljala vajo, ročna brizgalna in cisterna so kar naprej metale vodo.

Zapela je še motorna brizgalna, ko se je napaka pri sesalni cevi odstranila in napad na po-

žar je bil v celoti izpolnjen. Vse tri gasilske desetine so svojo nalogo uspešno izvedle in požar je bil pogasjen.

Ko so gasilci disciplinirano pospravili orodje, so stopili v zbor vsak na svoje mesto. Poveljujoči predstavniki društvene organizacije so skupno s poveljstvom občinske gasilske zveze stopili na stran in analizirali uspeh vaje, ter ugotovili:

Vaja je v splošnem uspešna. Posebno je dobro uspela deseti-na Mahovnika in cisternine iz Kočevja, ki so brez motenj opravile svoje naloge. V desetini z motorno brizgalno iz Kočevja so nastale motnje, ker moštvo kot posamezniki niso v nočnih urah posvetili dovolj pažnje pri delu, ki se razlikuje od dnevnega dela, ko je vse dobro vidno. Zaradi tega je ta vaja pokazala to, da je potrebno organizirati še več podobnih vaj, da se bo strokovnost in obvladanje položaja v noči utrčila.

Disciplina in požrtvovalnost gasivcev je bila na višku in vsem sodelujočim je treba izreči priznanje. Vaja je dokazala to, da so kočevski in mahovniški gasilci vsak čas sposobni takoj nastopiti v kakršnemkoli primeru in uspešno opraviti svoje naloge.

Sektorska konferenca občinskih strelskih odborov

Na pobudo Okrajnega strelskega odbora Ljubljana so se v soboto 8. 6. zbrali v Ribnici člani občinskih strelskih odborov Kočevja, Grosuplje in Ribnice, da analizirajo svoje delo, da izmenjajo izkušnje ter se pogovarjajo o problematiki strelskega športa na področju teh sosednjih treh strelskih odborov.

Iz uvodnega dela predstavniki Okrajnega strelskega odbora Ljubljana in diskusije članov strelskih odborov lahko povzamemo sledeče:

Občinski strelski odbor Grosuplje, ki zajema 10 strelskih dručin in je bil ustanovljen v letu 1960 je zelo aktiven predvsem v letošnjem letu, saj je aktiviziral vse družine, da so izvedle vsa po koledarju določena tekmovanja in vse družine sodelujejo v Liga tekmovanju z malokalibrsko puško v okrajnem merilu. Letos pripravljajo zgraditev novega strelišča za MK puško. Ker so aktivni, imajo polno razumevanje tudi s strani ostalih oblastvenih in političnih forumov, ki jim nudijo vso pomoč. Trenutne težave so samo pri nabavi potrebne orožja, ki jim ga primanjkuje za svojo dejavnost. Občinski strelski odbor Kočevje, ki je eden najstarejših odborov v okraju, je organizacijsko dovolj močan, saj je izšel iz bivšega Okrajnega strelskega odbora Kočevje. V svojem delu imajo že tradicijo, saj letos praznujejo 10 let ustanovitve prve strelske družine na svojem območju. Vsa leta nazaj je bil zelo aktiven, saj so člani sodelovali na tekmovanjih ne samo v občinskem merilu, temveč so imeli tudi več tekmo-

vanj z drugimi Občinskimi strelskimi odbori ali družinami v Sloveniji kot n. pr. Ljubljana, Celje, Kamnik, Gorica itd. Letošnje strelsko koledarsko leto, ki se začne s mesecem septembrom pa jih je zelo prizadelo, saj z odvzemanjem zimskega strelišča, družine niso imele kje niti trenirati niti tekmovali. Posledica tega je, da Kočevje ni bilo zastopano na nobenem tekmovanju v letošnjem letu z zračno puško. To vprašanje še ni rešeno in tudi ni videti rešitve kaj kmalu. Verjetno, da bodo strelci Kočevja ostali brez tako potrebne objekta kot je zaprti zimsko strelišče, dokler ne bo dograjen dom telesne kulture v Kočevju, katerega gradnja pa je letos ustavljena.

Kljub tem in podobnim težkocam pristopajo k ustanavljanju novih dručin, saj so prav v zadnjem času ustanovili dve novi družini. Želeli bi vključiti v svoje vrste tudi še več pionirjev in mladincev, vendar je pri tem prva ovira strelišče za zračno puško in pa dobiti dobre požitvovalne člane, ki bi vzgajali to mladino v duhu strelstva, v pridobitvah NOB in v duhu obrambe svoje domovine. Prepričani so, da bi se temu lahko več posvetili šolski vzgojitelji, predvsem oni, ki že po svoji službeni dolžnosti, kot n. pr. predavajka vzgoja, imajo slično dejavnost.

Občinski strelski odbor Ribnica, ki je bil ustanovljen decembra 1961 zaradi začetnih težav in ne najboljše kadrovske izvo-ljen, ni do sedaj še prav nič delal. Družine so delale popolnoma samostojno s pomočjo ObO SZDL Ribnica. Najboljša družina pa je v Sodražici, ki je tudi v lanskem letu sama zgradila novo strelišče za MK puško, žal pa ga le malo uporabljajo.

Na koncu so člani še razpravljali o tem, na kakšen način in kako čimveč sodelovati z ostalima športnimi in mladinskimi ter pionirskimi organizacijami. Tudi o tesnejšem sodelovanju Občinskih strelskih odborov in Odborov za telesno vzgojo in kulturo je bilo govora pa sprejetih sklepov plenuma CO SZJ.

Splošno pa je prevladovalo mišljenje, da so taksi in podobni sestanki koristni za razširjanje strelskega športa.

Pri otrokih v koloniji

Obiskali smo otroke, ki se nahajajo v domu Jelka v Portorožu. Otroci so nas veseli obrazil sprejeli, ko smo prišli v dom.

»Ste nas prišli obiskat?« nas je takoj vprašal največji.

»Da, kako se pa imate? Ali nas poznate?«

»Dobro se imamo in poznamo vas, poznamo.« so veselo odgovarjali malčki. Takoj so se zbrali okrog nas in veselo čeb-ljali.

»No, če nas poznate, pa povejte od kod smo doma.«

»Iz Kočevja ste doma, saj vas poznamo.«

Otroci od treh do sedmih let so veselo tekli skupaj, ko jih je poklicala tovarišica, ki je bila med njimi. Opozarjala jih je, naj ne letajo, da se ne bodo prevrnili. V domu in okrog njega je ves dan živ čav veselo se smeječih otrok.

Ko smo govorili z vodjo kolonije tov. Vidmarjevo, nam je povedala, da so otroci vožnjo od Kočevja do Portoroča v avtobusu dobro prenesli. Samo

eno deklco je malo težilo, pa ni bilo nič hudega. V domu so se otroci takoj privadili.

Skrbstveno osebe ima seveda veliko odgovornosti. Otroci so živi in stalno je potrebno skrbeti zanje, da se kateremu kaj ne zgodi. Ko je čez teden dni zbolela mala Nevenka, so celih 24 ur klicali zdravnika iz Pirana, da je prišel pogledati otroka, ki so ga potem odpeljali v bolnico v Koper. Skrbelo jih je, kaj bo z malo Nevenko, ki se je v bolnici že malo popravila. Vsi ostali otroci pa so v dobrem zdravstvenem stanju, seveda pa je potrebna nad njimi stalna skrb.

Ko so otroci sedeli pri kosilu ob mizah pred domom, je bilo kar precej malih glav, ki so pridno praznile kročnike. Tovarišica nam je dejala, da imajo vsi zelo dober tek in tudi po trkrat in celo štirikrat repetirajo. Staršem otrok redno pi-

šejo vzgojitelji, kako se otroci počutijo.

Po kosilu so šli otroci spat, saj je v domu 50 ležišč in vsak spi na svoji postelji. Eni takoj zaspijo, drugi si zaželiijo še malo sprehoda do sanitarij, pa gre-do spet nazaj v sobo, ker v času spanja ne smejo motiti drugih. Pogledali smo v eno izmed sob, ko so otroci spali. Dva sta bila že v trdnem spanju, tretji pa je polagoma odpiral in zapiral oči, ker je tudi njega že premagovalo spanje. Na obrazih otrok je sevalo zadovoljstvo, sreča in veselje.

V koloniji so zdravstveno šibki otroci, ki so se že kar dobro okrepili. Odgovornost vodstvenega in vzgojnega kadra je res zelo velika. Skrb, da se katere-mu ne bi kaj zgodilo, je neprestana. Starši otrok bodo zato hvaležni, ko se bodo otroci po treh tednih zdravstveno okrep-ljeni vrnili na svoje domove.

Okolica hiše — ogledalo stanovavcev

Nekateri kočevski hišni sveti lepo skrbijo za okolico svojih hiš, posebno pa za zelenice, ki so jim dane v upravljanje, drugi pa ureditvi okolice ne posvečajo nobene pozornosti. Hiša in okolica sta ogledalo stanovavcev. In kaj pove to ogledalo? Pove, da so n. pr. stanovavci hiš Ljubljanske c. 9 a, Trg tretjega oktobra 7 in bivše banke naučeni na red, da imajo radi lepo. Nasprotno pa velja n. pr. za stanovavce v stolpnicih nasproti zgradbe ObLO, kjer je videti v zelenicah papir in druge odpadke, otroci in odrasli hodijo ali pa se celo vozijo s kolesi po zelenicah in podobno.

Starši naj bi podučevali otroke, kako naj se obnašajo okoli hiše in kako naj skrbijo za red (da ne bodo trgali rož, hodili po travi itd.). Saj bi se morda tudi otrokom dalo nekako povedati, da gre vsa napravljen-škoda iz naših skupnih sredstev. Škoda in nered pa ne po-

vzročajo samo otroci, ampak tudi nekateri odrasli, ki hodijo po zelenicah in dajejo tako otrokom slab zgled.

Za urejanje zelenic in njihovo vzdrževanje so zadalženi posamezni hišni sveti. Javne zelenice (za njihovo vzdrževanje plačuje ObLO) so le Gaj, pred spomenikom, del Kolodvorske ulice in del Šeškove ulice. Za vzdrževanje in urejanje ostalih zelenic so zadalženi posamezni hišni sveti, ki so jih prevzeli v vzdrževanje in upravljanje hkrati, ko so prevzeli določeno zgradbo. Če hišni sveti ne bodo sami skrbeli za vzdrževanje zelenic in okolice hiš, bo za to poskrbel odgovorni organ pri občinskem ljudskem odboru — ki bo naročil Vrtnariji ureditev posameznih zanemarjenih zelenic, račun pa bo plačal hišni svet, ki mu zelenica pripada. Vsekakor pa bi bilo boljše (in cenejše), če bi vzdrževali zelenice sami hišni sveti.

Cevi položene — denarja za rezervoar še ni

Vodna skupnost za vodno preskrbo Kočevja in Ribnice v Kočevju je izkoristila zimo za napeljava novega 200 mm cevovoda od bodočega novega rezervoarja (pod Mestnim vrhom) skozi Podgorsko ulico in ga pri avtobusni postaji oziroma Juvanovi hiši priključila na stari vodovod. V nekaj dneh bo po tem cevovodu stekla tudi voda — vendar še iz starega rezervoarja — za Reško cesto in Podgorsko ulico. Vodna oskrba

teh dveh ulic se bo tako precej izboljšala, ker je bil stari cevovod zelo slab, sestavljen iz cevi različnih premerov in je sploh predstavljal ozko grlo.

Mesto Kočevje je bilo doslej napajano samo po ceveh premera 150 mm, odslej pa bo torej še z cevmi premera 200 mm. 350 mm cevovod Obrh-Sloven-ska vas-Kočevje (črpalnica v Podgorski ulici). Od tega črpalnišča pa do bodočega novega

rezervoarja pa je položen 250 mm cevovod.

Novi rezervoar bo Vodna skupnost začela graditi v drugi polovici leta, ko se bo finančno opomogla. Izkopni za rezervoar so že gotovi, potrebna pa so še gradbena oz. betonerska dela. Novi rezervoar bo 500 kubnični. Stari rezervoar je bil zgrajen leta 1950 in kaže v notranjosti že sumljive razpoke.

ŽIVLJENJE IN DELO

PO LAZIH IN DOLU OB KOLPI

Od Bilpe mimo Vrta in Lazev se Kolpa mirno vije med bregovi Hrvaške in Slovenije. V Dolu šumi voda preko jezua in potem spet mirno teče dalje med bregovi, ki so obdani z drevjem in zelenjem. Skale s Kozic nemo strmiijo v kanjon Kolpe, kot bi iskale reko, ki se tu in tam pokaže kot košček bistre zelene ravnine, pa se spet skriva za bregom zelenja, kot bi se bala, da jo bo kdo oskrnil in umazal njeno lepoto.

Pot nas je vodila čez gosto bukovo in jelovo zelenje, na katero v poletnih mesecih sonce skoro ne posije. Vse sončne žarke pobere gosto zelenje in je cesta nevidna.

eno stran že pokrili z novo strešno opeko. Oče Staudohar je star že 76 let, pa je mož še kar pri dobrih močeh. Šest let je bil še pred prvo svetovno vojno v ZDA. V

Laze ob Kolpi

Vrhovi Kočevske in Gorskega Kotarja se prelivajo v raznih pomladnih barvah. Zelena rast travnikov in gozda je še vedno šibka, mrzli vetrovi, ki pihajo po vrhovih, zadržujejo večjo rast, čeprav bomo kmalu v poletju.

● V LAZIH JE VELIKO ČEBELNIH PANJEV

Po strmem bregu smo prispeli v vasi Laze, ki je sredi sadnega drevja zelo malo vidna. Vas leži na bregu nekaj sto metrov oddaljena od Kolpe. V vasi je 11 hiš. Po dolini se vije lepa cesta, ki spremlja Kolpo proti Dolu. Ob Kolpi je tamkajšnja šola, kjer je 10 otrok iz vasi Lazev, Vrta in Bilpe.

Tišino mirnega vaškega življenja so motili topi udarci tesarjev in kleparjev, ki so popravljali strehe po vasi. Vse hišje obdaja lepo sadno drevje. Pred hišo je stal moped, iz hiše je prišla starejša ženska, za njo pa še hčerka, ki je bila oblečena po vseh pravilih motorista. Vprašali smo:

»Se boste z mopedom odpeljali?«

»Ne še, ker sem se ravno pripeljala,« nam je odgovorila.

»Pa niste tukaj doma?« smo spet vprašali dalje.

»Sem in ne. Tukaj sem rojena, sedaj stanujem pa gori na Bilpi,« nam je spet z nasmehom odgovorila, ker smo bili tako radovedni.

»Pa vas vleče moped gori v klanec, ker je pot tako strma?«

»Vleče, vleče — ker nisem tako težka,« nam je spet odgovorila.

»Kaj je novega v Lazih, mati?« smo vprašali dalje.

»Nič, delamo in čas teče dalje.«

Malo nižje v vasi smo zagledali na bregu pod zelenjem vrsto čebelnih panjev. Zenski, ki je prišla iz hiše, smo dejali:

»Pri vas imate pa dosti čebel, mati.«

»Ja, pa niso naše. Čebele priso iz Ljubljane v našo vas in druge vasi tod okoli.«

»Pa je letos kaj paše, ko je tako mraz?«

»Paša za čebele je slaba, morajo jih hraniti s sladkorjem.«

»Kdo pa oskrbuje čebele?«

»Šmalc Franc, ki je še mlad fant, skrbi zanje,« nam je odgovorila mati.

»Pa zakaj to vprašujete?« nas je še vprašala.

»Da bomo napisali nekaj za Novice.«

»Pa o meni ni treba nič pisati, da veste.«

»No, če tako želite, pa ne bomo.«

Pri Staudoharjevih smo se z očetom vsedli pred hišo k mizi in malo poklepotali. Oče in mati praznujeta v teh dneh 50. obletnico svoje poroke. V zakonu sta imela 10 otrok, 8 fantov in dve dekleta. Sin Peter je doma poročen, dobili smo ga na vrhu strehe, s sosedom sta popravljala streho sklednja, katerega so

prvi svetovni vojni je bil štiri leta, prepotoval je vso Sibirijo kot vojni ujetnik. Otroci so sedaj že vsi odrasli in so po raznih službah.

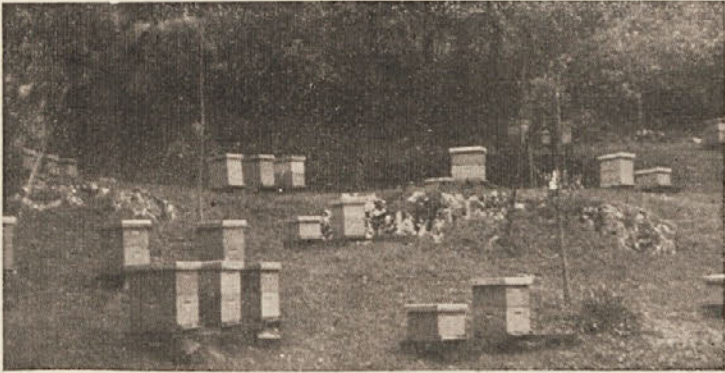
Našemu tovarišu, ki je bil z nami, je začelo kruliti po želodcu in je vprašal, če bi se dobila morda kakšna klobasa. Oče mu je pa odvrnil:

»V Kočevju je vsega zadosti, klobas, šunke, sira itd. Ko pridejo k nam iz Kočevja ribiči na lov, pa tukaj vprašujejo, da bi dobili kaj za jesti, tam je pa vsega dovolj.«

Naš tovariš je bil pa mnenja, da bi bilo dobro, če bi imeli v Lazih Buffet, da bi postregli ribičem in ostalim gostom, ki pridejo na Kolpo.

Res je tudi to eno vprašanje, ki bi se moralo rešiti za Laze in Dol, kamor izletniki iz Kočevja zelo radi prihajajo, kakor tudi ribiči. V Kolpi so sulci, lipani, postrvi, platice, kleni itd., cela vrsta rib, ki jih ribiči dobro poznajo in so zanje navdušeni.

Ti kraji ob Kolpi so polni le-

Za čebele je letos slaba letina

pote in tistega lepega miru, ki si ga človek želi po vsakdanjem delu. Prijazne vasi in njeni prebivalci so polni tiste topline življenja, ki jih pravimo odkritosti in sreči. Ljudje so tako dobri in šegavi, da človek med njimi čuti polno veselja in zadovoljstva.

● VRAG IN GROF OB KOLPI

Učitelj Mirka Rauha smo vprašali, če je še daleč do tistega kraja, kjer je vrage čez Kolpo skočil. Povedal nam je, da je še kar precej poti gori ob Kolpi do tistega mesta. To zgodbo, ki kroži med ljudmi ob Kolpi, je še dopolnil z naslednjim:

V času, ko so naši predniki delali še tlako v Predgradu, je v eni izmed lukenj, ki sta visoko v strmi steni nad mavim jezerom, bival sam vrab. Bil je strah in trepet ne le vse doline, temveč tudi popotnikov, ki so prihajali tod mimo od Kostela ali Poljan. Vsakega je tako okamenjal, da se je z buškami vračal rajši po ovinkih domov.

Nekega dne je prišel po dolini mimo grof. Tudi njega je sprejel vrab po svoji stari navadi s točo kamenja. Toda grof ni zbe-

žal, marveč se je pokrižal in izmolil molitvico. Vrab pa je že od nekdaj sovražil križ in prav tako molitev, zato je zarjul, da je odmevalo od sten daleč tja na Hrvaško stran. Ko se je grof drugič pokrižal, je planil iz stene na kamen kraj pota. Zaiskri- lo se je kakor ob streli, da so se vtisnili vražja stopala v kamen. Planil je preko Kolpe in tam v bregu poruval vse drevje in ga postavil na vršičke in odvihral preko Hrvaške kdo ve kam. Še danes so vidne vražje stopinje, a tam, kjer je pulil in lomil drevje, stoji vas Lamana Draga. Kdor ne verjame, pa naj pride in se prepriča na oči.

Pravljice o vragu so med ljudmi žive, ženske in moški vrage v svoji dnevni govorici zelo radi omenjajo, pa bodisi je to v šali, ježi ali pa smehu se večkrat sliši pri ljudeh:

»Vrab mu...«

● VRT IN NJEGOVA IDILA

Od Lazev je nekaj kilometrov gori ob Kolpi vas Vrt, kjer so tri hiše sredi lepega sadnega drevja. Cesta od Lazev do Vrta je še kar dobra, samo na dveh mestih sta dva jarka, ki sta s kamenjem zasilno zasuta. V lepih pomladnih dneh je v tem delu Kolpe izredno lepo in prijetno. Strmi bregovi obdajajo Vrt in Kolpo, ki teče v bližini in s svojim žuborenjem poje pesem življenja. To tiho žuborenje se v jesenskih dneh, ko Kolpa narase, spremeni v bučanje, ki z vetrovi po bregovih odmeva po vsej dolini Kolpe kot mogoč- na pesem naravnih sil.

Ko smo v času NOB hodili po ozkih stezicah in potih ob Kolpi, smo to bučanje poslušali od Cebra do Dola. V jesenskih in prvih pomladnih dneh je Kolpa bučala po vsej svoji poti; zdelo se nam je, da hrumi in buči kot naša lastna srca v boju proti sovražnikom, s katerimi smo se borili. Sovražnik je redko prihajal v dolino Kolpe, ker se je bal njenih sotesk, globin in ljudi. Mi smo pa bili kot doma, ker za nas ni bilo nobene nevarnosti, dolina Kolpe in njeni ljudje so nas vedno radi sprejemali.

Na Vrtu v dveh hišah ni bilo nikogar doma. V tretji smo dobili ženo, s katero smo začeli razgovor. Povedala nam je, da je v vasi 13 ljudi v treh hišah. Ljudje se bavijo s kmetijstvom. Sadje bo letos slabo obrodilo, hrušk bo morda malo več. Sedaj po njivah že okopavajo in

po malem tudi kosijo. Tudi trave in ostale rastline se letos ne razvijajo posebno dobro, vse je zaostalo v rasti, ker je vedno bolj mrzlo kot toplo.

Mali Tonček se je v našem razgovoru tiskal k materi in nas z živimi očmi gledal na skrivaj. Do Vrta skoro dnevno prihajajo ribiči, ker imajo idealne terene za lov.

Dol in okolica

● DOL IN NJEGOVI PROBLEMI

Dol je kot zeleni vrt pod Kozicami in Predgradom. Tiha in mirna gladina vode nad jezero prijetno vabi, le škoda, da je tako mraz in se ni mogoče še kopati.

Sofer nas je vprašal:

»Ali dovolj ogreva naš avtomobilski ogrevalnik? Ni toplo v avtomobilu?«

Res je postalo v avtu malo toplejše, tovariš pa je pripomnil:

»Še toplejše bo, če boš zaprl šipo, ki je odprta.«

Res je čudna ta naša letošnja pomlad. V mesecu juniju pa nas zebe še ob Kolpi, kjer je bolj toplo kot v Kočevju.

»Kako živite v Dolu? Nimate še nič gostov?« smo vprašali mo- že, ko smo prišli do njih.

»Gostov ni še nobenih, ker je premraz, samo ribiči prihajajo.«

»Kako pa gospodarsko napredujete?«

»Slabo napredujemo, slabo,« sta menila moža, »Kar pogledjte,

Cestarji so marljivi

z delom ne moremo nadaljevati, ker žaga stoji in nimamo lesa, da bi delo nadaljevali. To vprašanje bi se moralo čimprej rešiti, da bi vedeli, pri čem smo. Zago smo ustavili. Lastniki, ki popravljajo hiše, čakajo na to, da bi zrezali les, pa ga ne morejo in tako delo stoji. Za domačo uporabo bi se res moralo do- voliti razrez. O tem naj se vodi stroga kontrola, in tisti, ki se tega ne drži in z lesom špekulira, naj se strogo kaznuje.«

Na skladišču žage je precej hlobov, ki čakajo na razrez. Organi ObLO bi res morali to vprašanje čimprej rešiti in po- vedati, ali bo lastnik žage dobil še naprej dovoljenje za razrez lesa za domačo uporabo ali ne, da se bo vedel ravnati on in lastniki lesa, ki je na skladišču. Na naši poti smo videli več primerov, da lastniki popravljajo hiše, skednje in ostala gospo- darska poslopja. Na tej poti se vidi, da je še precej stavb, ki so potrebne popravila. Zato je gle- de obratovanja žage v Dolu potrebna rešitev čimprej.

Kopaljšče v Dolu je seveda še prazno. Vrt, kjer v poletnih mesecih stojijo šotori kolonij, je pokrit še s travo, ki je letos bolj redka. Ljudje opravljajo svoja vsakdanja dela kot vedno.

Na žagi v Dolu

● CESTARJI SO PRIDNI PRI DELU

Pod Predgradom smo dobili tri cestarje, ki so pridno vrtali luknjo za odstrel. Delo je še ročno, ker nimajo kompresorja. Kladiivo je vihtela tudi Makovec Danica, ki je tudi cestar na cesti Predgrad—Zagordec. Doma ima štiri otroke od 4—10 let, ka- tere preživlja sama. Sterk Peter oskrbuje cesto od Predgrada do

ših krajih,« smo dejali. Povsod ne moremo biti naenkrat, gremo sedaj sem, drugič pa spet drugam; tako bomo obiskali vse.«

Prijazne ženske so nas v tam- kajšnjem gostinskem obratu takoj postregle z lepo prekaženo šunko in dobrim vinom.

Postrežba je res odlična in tu- di cene so zmerne. Vsakemu, ki pride v Predgrad, priporočamo da se ustavi v gostinskem obra- tu, ker mu ne bo žal tega.

Predgrad je največja vas v Poljanski dolini. V njem se na- haja KU, šola, kino, gostilna, trgovina in obrat KZ. V območ- je KU Predgrad spada 16 vasi z 730 prebivalci. Predgrajci, kot vsi ostali ljudje Poljanske do- line, so dobri po sreju in mišlje- nju. Skromni so v svojih zahte- vah, trdo delo in poštenje naše slovenske vasi in našega delov- nega človeka je vidno povsod. Vsakega človeka sprejmejo kot svojega. Njihova gostoljubnost, ki je odraz naših dedov in pra- dedov, je karakteristična za lju- di vse Poljanske doline. Odnos, postrežba in vse ostalo prihaja od srca, brez prisiljenosti in vsil- ljevanja. Pretvarjanja Poljanci ne poznajo, nastopajo odkrito- srčno in pošteno do vsakega. Kdor se z njimi spozna in jih razume v njihovih problemih in težavah, ga imajo radi vedno.

Zanimali smo se, kako so kaj aktivne organizacije in dobili smo odgovor, da so vse organi- zacije z delom aktivne. SZDL je dala pobudo, da so se popravila vaška pota, LMS dela aktivno, kakor tudi ZB in KO. Gasilci so ravno v akciji za svojo priredi- tev in imajo polne roke dela.

Ljudje so marljivo opravljali svoja dela po vsej vasi. Nismo jih motili z našimi obiski, ker smo se morali vrniti proti domu. Čas je preveč hitro tekel in za- pustili smo lepo Poljansko doli- no in dobre ljudi, ki v njej ži- vijo.

Škoda, da je letos vedno tako slabo vreme in je kopalna sezo- na na Kolpi še mrtva. Upamo, da se bo vreme kaj popravilo in bodo oživel bregovi Kolpe v Dolu, Lazih in Vrtu, kamor bo- do prišli izletniki, da se bodo kopali, lovili ribe in spoznali košček lepega in mirnega dela naše domovine.

IZ NAŠIH KRAJEV

Črni potok pri Kočevju

V nočeh od 4. do 7. junija je v Črnem potoku in Zajčjem po- lju slana popolnoma uničila poljske rastline, krompir, fižol, grah in koruzo. Vse površine, posejane s temi kulturami bo potrebno na novo preorati in posaditi. Vso rastlin žet itak zavira slabo vreme, ki zelo sla- bo uspeva, sedaj jih je ob tem času prizadela pa še slana. Stari

ljudje ne pomnijo še tako slabe- ga vremena v tem času kot je letos in pravijo, da so temu vzrok atomski poskusi, ki jih iz- vajajo na našem planetu.

Ljudje so mnenja, da bi morali v krajih, ki jih je prizadela slana, škodo uradno ugotoviti in znižati njihove obveze, ker bo letina in dohodek od kmetijstva letos zelo slab.

PREDGRAD

V nedeljo je imel aktiv LMS v Predgradu sestanek, katerega sta se udeležila dva člana Ob- činskega komiteja mladine iz Kočevja. Poročilo o delu aktivna sta podala predsednik in sekre- tar. Na sestanku so razrešili predsednika in enoglasno izvo- lili za novega predsednika mla- dine Katico Kraškovič. Obrav- navali so tudi ostala vprašanja mladine. Jovo Marič pa je v imenu občinskega komiteja Ko- čevje izročil Pavlu Staudoharju za uspešno delo v organizaciji mladine knjižno nagrado.

Gasilska vrtna veselica v Predgradu je v nedeljo 10. ju- nija prav dobro uspela. Vreme je bilo lepo in gostje so prišli z

Slana v juniju

V zadnjih dneh je bila v ne- katerih predelih ribniške občine slana, ki je predvsem škodovala fižolu, ki se bo težko opomogel, delno pa tudi krompirju. V hri- bovskih predelih je slana priza- dejala tudi travo, zato se obeta na potoških lazih letos zelo sla- ba košnja. Razmeroma mrzlo vreme, ki je nekaj neobičajnega za ta čas, slabo vpliva tudi na rast poljskih rastlin, ki so že v precejšnjem zaostanku.

Družinski tednik

Smo res pripravili mladino za življensko pot?

Marda bo marsikdo zmajeval ob tem vprašanju, češ, kaj se ni dovolj govorjenja in pisanja o tem. Saj je bilo toliko predavanj in časopisi toliko pišejo o skrbi družbe za bodoče poklice. Teden usmerjanja mladine je moral vsakega posameznika iztrgati iz njegove ravnodušnosti, da je začel resno premišljati o svojem poklicu ali nadaljnjem izobraževanju. Tako so starši in mladina vedno bolj ob koncu leta informirani o njihovem bodočem delu. Naredili smo veliko, a vendar ne vsega.

Ko mladino usmerjamo za bodoče delo, jo moramo vzporedno s tem tudi pripraviti za bodoče življenje. Ko mladina dorasča, mora zvedeti vse, kar se dogaja v življenju. In tu sta na prvem mestu poklicana oče in mati. Ali imata prijetno zavest, da sta dala otrokom vse, kar od njiju pričakujejo. Ali jih ne puščamo ravno v času pubertete, ki je čas razvoja, duševnih stisk in neuravnovesenosti najbolj same? Nekdo mora biti dober do njihove mladosti in nevednosti. Vendar bi bilo pravilno, da bi ta »nekdo« bila mati in oče. Taki starši žive v veliki in usodni zmoti, če mislijo, da ne smejo govoriti s hčerko ali sinom o splošnem razvoju. V življenju vsake družine mora priti do trenutka, ko se podre zid med starši in otrokom. Nekje v sredini se srečajo kot prijatelji in tovariši. Samo tako sožitje in taka povezava bosta obvarovala doraščajočo otroke pred življenjskimi zmotami in razočaranji. Strogost v starinskem pomenu besede ni zanesljivo sredstvo za uspešno vzgojo. Poučenost je najboljšje zagotovilo za uspeh.

... Mar si ne želimo, da bi naši doraščajoči uspeli v življenju, in ali ne bo to tudi naš uspeh? Mar storimo prav, če svoje življenjske izkušnje skrivamo zaradi neke izmišljene sramežljivosti? Mar storimo prav, če v dozorrevajoči deklici gledamo še vedno otroka, ki veruje v pravljice? Bolje storimo, če ji pravočasno odpihnemo njene namišljene ideale, kot da jo pustimo, da jih podre nekdo z umazano roko. Vprašanje spolnosti je bilo, je in bo središče, okoli katerega se vrti doraščajoča mladina. Zakaj bi jih puščali v temi, ali pa da iščejo poduka pri prijateljicah in znankah, ker ne upajo vprašati mame? Starši bi morali biti prvi, ki bi razjasnili otrokom ta vprašanja. Nikoli ne more biti beseda tujca tako mila in topla, kot beseda matere in nikdar ne bo oče toliko pridobil v očeh svojega sina, kot če se bo resno z njim pogovoril o vsem. Razumljiva beseda očeta — prijatelja bi lahko marsikdaj preprečila, da ne bi šla pot njegovega sina v nepravilno smer. Mar ni tragično, ko v raznih zaupnih zdravniških vprašanjih želijo le eno: »Tako rad bi se pogovoril z očetom!«

Mladina odhaja na svojo živ-

ljensko pot. Na to pot ji moramo dati popotnico, ki jo bo krepila v spoštovanju, ki bo zgradila človeka, poštenega do samega sebe in do človeške družbe. Otrsteti se moramo starinskega licemerstva, odkrito ji moramo pogledati v oči, porušiti pregrado med starejšim in mlajšim: namesto nje moramo uspostaviti odkrito prijateljstvo. Ved-

deti moramo, da imajo tudi mladi ljudje svoje skrbi in svoja vprašanja, ki jih begajo. Ono staro: Ti si sin, ti si hčerka, ubogati moraš — to je že davno preživelo. Mi smo prijatelji, med nami naj bo odkrita beseda. Če bomo med nami starejšimi in doraščajočimi zgradili tak most medsebojnega zaupanja, bo njim, mladim mnogo lažje.

RECEPTI

RABARBARA

Ta skromna, širokolistna rastlina nas zlasti v zgodnji spomladni reši iz zadrege, kako naj osvežimo in popestrimo naše jedilnike.

Rabarbarina stebila dobro operemo, mladih ne lupimo, ker so okusnejša in vsebujejo več vitaminov in rudninskih soli. Stara in olesnela pa olupimo. Pri rezanju stebel moramo imeti oster nož, da zunanjo kožico z lahkoto prerežemo.

Rabarbaro uporabljamo za dodatek h kompotom iz raznega sadja n. pr. češnje in rabarbara, borovnice in rabarbara itd.

Prav osvežujoča je pijača, če rabarbaro skuhamo in ohlajeni dodamo surove pretlačene borovnice in oboje osladkamo, premešamo in nalijemo v kozarce.

Uporabljamo pa jo tudi namesto sadja v zvitkih in pogajčah.

Ko pa v začetku julija prenehamo obrtigravati liste, je treba poskrbeti, da se rastline okrepe, sicer prihodnjo pomlad ne bodo imele velikih listov in sočnih pecljev. V ta namen pognojimo zemljo okrog rastlin s kompostom ali s preperelim gnojem, ki ga podkopljemo ali zalehamo. Pri tem pazimo, da ne bomo poškodovali korenin. Novih listov oziroma pecljev, ki začno odganjati, ne trgamo, ker so rastlinam potrebni, da se okrepe in da spomladni odženejo velike liste s sočnimi peclji.

RABARBARIN KOMPOT

Šopek rabarbarinih stebel ope-

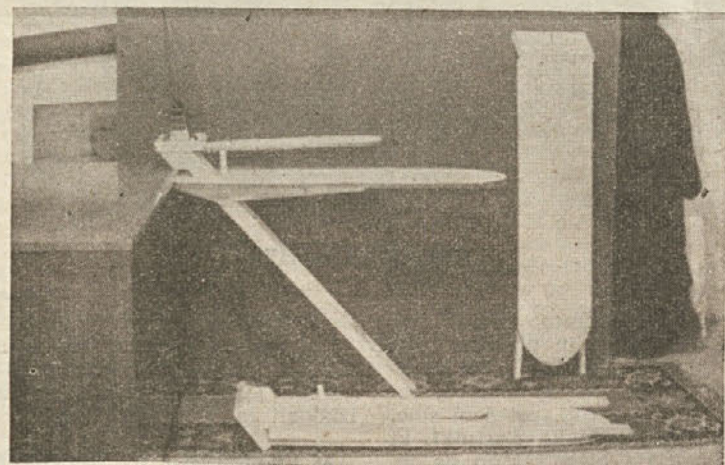
RABARBARA S PUDINGOM

Rabarbaro operemo, zrežemo in 5 minut kuhamo s cimetom, nakar jo gladko zmešamo. V 4 žlice hladnega soka zmešamo pudingov prah, ga prilijemo čez žani iz rabarbare in ponovno prevremo. Puding prelijemo nato v skodelice, oblite s hladno vodo, kot je običajno pri pudingih.

RABARBARIN ZVITEK:

4 kg moke, 2 žlici olja, sol, mlačna voda, 5 dkg drobtin, do 1 kg rabarbarinih stebel, 15 dkg sladkorja, malo cimeta, 7 dkg surovega masla ali margarine; sladkorna moka.

Iz moke, olja, soli in mlačne vode napravimo vlečno testo. Oblikujemo hlebček in ga pustimo na dobro pomokani deski počivati pol ure. Po vrhu ga namažemo z oljem. Nato testo na pomokanem prtu tanko razvlečemo in ga pokapamo raztopljenim maslom. Polovico potresemo z drobtinami, z na kocke narezanimi rabarbarinimi stebli, s sladkorjem in cimetom. Testo zvijemo, zvitek položimo v dobro namazan pekač, ga po vrhu namažemo s stopljeno maslobo in počasi spečemo. Zrezanega naložimo na krožnik in potresemo s sladkorno moko.

Likalna miza izdelek delavnice Zavoda za zaposlovanje invalidov Kočevje. Stane v prodajalni Zavoda 2180 din

Skrbimo za red v stanovanju

Izgovor, da v tesnem stanovanju ni mogoče vzdrževati reda, ne drži. Treba je le za vsako reč določiti prostor in jo po uporabi spet spraviti tja. Omare lahko s majhnimi stroški povisamo do stropa, bodisi iz istega lesa, kot je spodnja omara, iz lesa, ali pa pritrdimo zavese primernih barv. S tem pridobimo prostor za odlaganje oblek in obutve, ki trenutno ni v rabi.

S primernimi predalčki in prozornimi škafkami lahko ustvarimo red v vsakem predalu. Predvsem je važno, da se držijo reda vsi člani družine. Otrok mora

vedeti, kam bo odložil čevlje, ko pride domov, šolsko torbico. itd. Prav tako mora vedeti, kam bo odložil škarpje, ko jih ne bo več potreboval; kdor bo prebral časopis, ga mora sam odložiti na njegov določen prostor. Umazanih čevljev ne puščamo razmetanih po tleh v predsobi, prav tako pa tudi lepo zložimo copate, predno zapustimo stanovanje. Umazano perilo, ki smo ga slekli, odložimo tja, kamor spada.

V nobenem stanovanju ne bi smel manjkati prostor ali omara za čiščilo in čistilne pripomočke.

Lahko je po svojem zunanjem videzu prilagojena ostalim omaram v predsobi ali kakem drugem stranskem prostoru, ki je dovolj suh, da se nam čistilna sredstva ne bodo kvarila in da pripomočki ne bodo rjaveli. To velja zlasti za sesalnik. Predvsem pa mora biti ta omara strogo ločena od shrambe za živila, da ne pride do usodnih zamešnjav.

Ce se bodo vsi člani družine držali reda, nam bo to prihranilo marsikatero uro pospravljanja in jeze.

Na razpotju

Sedim in strmim nekam, sam ne vem kam. Pač strmim. Vesele je zunaj, vse tu okoli mene, meni pa je hudo, da bi najrajši zajakal. Skril bi se pred svetom in prav tiho zajakal. Odleglo bi mi. In misli mi plavajo brez moje volje. Ne morem misliti drugače.

Duša mi je čisto prazna. Zdi se mi, da plava nekje ob prazen prostor. Hočem se zavdati, kje sem, a ne morem.

Danes grem zadnjikrat v šolo. Sel bom tako, kakor sem sem že mnogokrat, toda danes bo vsa pot, ki sem jo prehodil tisočkrat drugačna, lepša. In šola se mi bo zdela najsvetnejše svetišče. Stala bo tako svečano — mirno. Sel bom po hodniku s težkimi,

okovanimi čevlji, trudil se bom, da ne bom motil te čudovito spokojne tišine, toda čevlji vem, da bodo škripali trdo, neumljeno: rsk, rsk...

Odpel bom vrata razreda. V nos mi bo plaval vonj. Tisti vonj, ki sem ga duhal osem let in ki mi je bil tako znan. Ta vonj mi je vedno povedal, ali šola živi. To je bil vonj šole — razreda.

In stopil bom v razred. Sel bom tja do mize. Poglej, tu si stal, ko si dobil odlično. Ali veš, se spominjaš tistega dne, ko si dobil nezadostno? Bil si potan od napa. Bal si se.

Pa bom pogledal po klopih. Poglej, tule so sedeli tvoji prijatelji.

In šel bom proti vratom. Pa ko jih bom zaprl, bom vedel — čutil bom: tu notri si pustil košček srca. Moji čevlji pa bodo grabili pa tlaku težko in žalostno: rsk, rsk...

Odpel bom težka, velika vrata, ki bodo zaškripala. In ko jih bom zaprl za seboj, mi bo hudo in zdelo se mi bo, kakor da bom stopil nekam v neznan prostor in padal, padal...

Ko bom prišel do vogala in se ozrl nazaj na šolo, vem, bom čutil, da sem tu pustil del samega sebe, da sem tu pustil najlepšo mladost, da je v tej hiši ostalo mnogo lepega, ki se ne povrne nikoli več.

Mlada rast

na deskah slovenskih odrov

Letošnji Teden mladosti smo v Novem mestu proslavili mnogo svečaneje kot kdajkoli. Res ne bi mogli bolje proslaviti 70. jubileja našega dragega maršala kot je bila Peta revija dramskih skupin Slovenije, ki je v petih dneh prikazala novomeškemu občinstvu devet predstav, najboljših, ki so jih mogle dati dragemu slavljencu v dar res najboljša dramske skupine Slovenije. Kar 204 družin iz 8 okrajev se je pred tem slavljem pomerilo v plemenitem tekmovalstvu na naših odrih ter izbralo letošnje okrajne prvake za omenjeno revijo. Kot gostitelj je poskrbel okrajni Svet Svobod in prosvetnih društev iz Novega mesta vsem skupinam res prijetno gostiljube, pa tudi novomeško občinstvo je za vse predstave napolnilo dvorano Prosvetnega doma in spremljalo celoten potek s svojo kritičnostjo in ljubeznijo in obdarilo igravce z aplavzi, cvetjem in darili.

Ne bi se spuščal v oceno posameznih družin, ker so to storili pred menoj že ocenjevalci in kritiki dnevnega tiska, zato naj te vrstice povedo v splošnem le nekaj drobnih obrobni konstatij.

Vseh devet družin se je potrudilo in dalo vrsto nepozabnih prizorov, scen, dobrih in temeljito naštudiranih vlog, čeprav je bilo vmes tudi nekaj spodrs-ljajev, ki pa smo jih oprostili ob dobri volji, da bodo ti v pouk in za boljše igranje. Ne bomo pozabili izvirne igre krčmarice Mirandoline, ki jo je odigrala Anica Kužnikova iz družine Svoboda-Center iz Trbovelj. Pa spet trio Barbke, Storzka in Perunike iz Skufčeve Punčka saraja, ki jo je podala družinca Tone Cufar iz Jesenic. Verjetno bo ta komad šel še preko naših odrov večkrat, posebno bo ugajal naši mladeži. Igravci iz Svobode Velenje so zaigrali Sartrove Nepokopane mrtve zelo močno, živeto in posebno so ugajali Lucie, Henrie ter Corbier. V Namišljenem zdravniku

je pokazal odlično igranje mladi Stefančič Marcel v vlogi Harrija iz družinice Svoboda Videm-Krško. Mladi igravci Svobode Slava Klavara iz Maribora so nas presenetili s Christijevo Mišnico in zlasti Miloš Skerget v vlogi detektiva. Oder mladih Prešernovega gledališča iz Kranjske se nam je predstavil z Makarenkovo Začenjamo živeti, kjer nas je močno prevzel s svojo igravo zlasti mladi igravec Peter Dolenc kot Barun. Igravci družine Lojze Košak iz Kostanjevice ob Krki so zaigrali večšče in prizadevno Tiemerjevo Mladost pred sodiščem in zlasti igravka Hočevarjeva izvrstno podala vlogo Ane Daalderjeve. Posebnost te revije je bil nastop MKUD Ivan Cankar na drugi gimnaziji iz Maribora, ki so pod tem Atomski vek recitali nekaj dobro podanih verzov Mateja Bora, Somena in Borcherta, vsi obravnavajoč naslovno temo. Zadnja predstava pa je bila Kleistov Razbiti vrč, ki so ga zaigrali nadvse sproščeno v Koroško-mežiškem koloru in besedi igravci Svobode iz Mežice, ki so si skupaj z mariborskimi gimnazijci pridobili legistimacijo, da bodo zastopali naš slovenski oder na jugoslovanski dramski reviji na Hvaru. Zdi se mi, da je imela žirija pač težko

delo, ker so se vse nastopajoče družine odlikovale in da je zadnji dan revije končno odločil tudi oba zmagovalca. Vse dni so bili v dopoldnevih zanimivi gledališki posveti ter kritika predstav, ki se je zaključila v nedeljo ob koncu Tedna mladosti s splošno ugotovitvijo, da je letošnja revija svojo nalogo izvršila dobro, da so bile vse družine enakovredne, da so se spopirale že s sodobnimi problemi in da se amaterizem prerašča pri nas v pravo ljubezen do dramske umetnosti, ki bo morala najti pot v našo družbo, jo oplemenititi in v njej tudi dobiti podporo tako materialno kot moralno. Sicer je bilo izrečenih na teh posvetih in razgovorih tudi nekaj težkih besed, vendar ob dobri volji in pravilnem posluhu našega dramskega amaterskega parlamenta, ki je tudi dal vrsto lepih in vzpodbudnih misli, nasvetov ter kritike. Če ob koncu še ugotovim, da so v vseh nastopajočih devetih družinah ustopili zelo mladi igravci in to že z dokajšnjo rutino ter polni ljubezni ter veselja do dramske umetnosti, potem je bil tokratni Teden mladosti res posvečen večni mladosti in Dnevu mladosti, želji našega maršala, ki mu je ves igrarji kader družin ob tem daru zaželel skozi njihovo igranje in izgovorjene besede vse najlepše in dobro. Za razvoj našega amaterskega slovenskega odra pa je bila ravno kar zaključena V. revija garant mladosti, ki je na tem slavlju tudi slavila svojo zmago ter začetek novih uspehov, ki jih tudi mi vsi, ki smo se v teh dneh oplajali in učili ter zabavali.

M. Tratar

Komercialen (nemoralen) film?!

V zadnjem času v različnih naših časopisih in revijah zasledimo razprave in polemike o kritičnem stanju slovenskih filmskih podjetij, ki se borijo predvsem s finančnimi težavami, vzroki pa naj bi bili v izde-

lavi nekomercialnih filmov. Veliko je bilo tudi govora o tako zvanem osvajanju zapadno komercialnega duha.

Načelno državljani-gledavci nimamo nič proti osvajanju raznih smeri, vendar se morajo producenti držati nekaterih moralnih norm in resničnih dejstev, ki naj bodo podlaga ustvarjanju filma.

Tako je bil 6. in 7. junija v kinu JADRAN. Kočevje predvajal slovenski celovečerni film »Nočni izlet«, ki ga je izdelalo slovensko filmsko podjetje »Viha film« iz Ljubljane.

Ta film je v nekaterih momentih sicer hotel nakazati gotovo pozitivna dejstva glede disharmonije med starši in otroki ter o posledicah takšnega življenja. Ko pa se ta »komedija« nadaljuje, pa je film izgubil vsako zvezo s svojim prvotnim namenom in prikazal prave orgije pijančevanja in nemorale naše mladine. Ta dejstva pa so popolnoma potrjena, saj so prizori 40 minut direktno škandalozni in »posekajo« vsak ameriški film! Zganje teče v pravcati potokih, golote in nemorale pa je na pretek za prave zapadnjaške oči.

Takšno oceno si naša mladina ni zaslužila, čeprav se je nazela nekaj zapadnega duha, vendar pri tem ni in ne pozablja norm socialistične moralne vzgoje.

Prepričan sem, da je tudi mišljenje naše mladine takšno in bi upravičeno izžvižgala ta »komercialen« film ter tako našim producentom dokazala, da si ne želi takšne legitimacije!

NN.

stali smo člani humane organizacije RK. Odslej ne bomo imeli nič manjših nalog, pač pa večje.

Potem, ko nam je tov. Palmanova izročila izkaznice in nam je tov. Jurkovič zaželel srečo v življenju, smo slišali celotno poročilo o našem delu.

Določili smo tudi program za bodoče leto. Imeli bomo tudi tečaje RK.

Za tem je sledilo še kratko predavanje o očeh. Sklenili smo, da si bomo oči zelo pazili, da ne bi prišli ob nje.

Nazadnje pa so prišli na vrsto zobje. Dobili smo tablete, ki obvarujejo zobe pred gnitjem.

Na naši šoli smo vsi pionirji in mladinci člani podmladka RK. Zavedamo se svojih dolžnosti, zato jih vedno tudi izpolnjujemo in se tako pripravljamo za bodoče aktiviste RK Jugoslavije.

Ste že naročili sinu, bratu, možu, fantu, ki služi vojaški rok Novice? Novice so mu pošta, ki pride vsak teden in poroča o dogodkih doma.

Učenci GLASBENE ŠOLE KOČEVJE

prirede

V PONEDELJEK, 18. JUNIJA OB 19.30 V SEŠKOVEM DOMU V KOČEVJU SVOJ

PRVI JAVNI NASTOP

Vstop proti sporedu, ki stane 100 din, za dijake in učence osnovnih šol pa 50 din.

Vljudno vabljeni!

Urejevanje izletišč

Turistično društvo iz Kočevja je uredilo izletniško točko Fridrihtaj. Zdaj urejajo še novo markacijo na to izletišče, na Mestni vrh in do Ledene jame, kar bo gotovo še ta teden. Tudi vhodne stopnice v Ledeno jamo in ogledni oder v jami že delajo, oboje bo gotovo v tem mesecu.

Pri ureditvi izletišča v Dolu ob Kolpi so nastale nekatere težave, predvsem ker bo urejanje po novih načrtih zahtevalo nekoliko več denarja, ki pa ga Turistično društvo ne premore. Za ureditev Dola se zanima precej ljudi in sindikalnih podjetij, manj pa jih je, ki bi ureditev tega izletišča tudi podprli z delom, materialom ali morda denarjem.

Rožni studenec tudi ni nič bolj urejen, kakor je bil pred začetkom razprav o njegovi ure-

ditvi. Občinski sindikalni svet je pripravljen prispevati turističnemu društvu za ureditev potrebna sredstva in je tako upati, da bo Kočevje v bližnji bodočnosti le dobilo za silo urejeno izletniško točko, kamor bi hodili delovni ljudje na krajše sprehode. Še vedno pa je odprto vprašanje, kdo bo prevzel točilenico pri tem studencu.

NA KOROŠKO IN V BENETKE

Kočevsko Turistično društvo bo organiziralo enodneveni izlet na Koroško. Za ta izlet, ki bo sredi julija, se je priglasilo 45 ljudi. Stal bo 4000 dinarjev. Društvo pripravlja še izlet v Benetke, za katerega pa še ni določena cena in bo predvidoma v avgustu.

Za dva domača izleta, na Plitvice in na morje, ki ju je tudi organiziralo Turistično društvo iz Kočevja, se je priglasilo zadostno število kandidatov že v petih dneh po razpisu. Ta dva izleta bosta izpeljana avgusta. Prevoz pa bo oskrbelo kočevsko podjetje »Avto«.

Konferenca podmladkarjev RK v Fari

V sredo, 5. VI. 1962 smo imeli ob 12. uri redno letno konferenco podmladka RK. Učenci vseh razredov naše šole smo se zbra-

li v dvorani. Med nami so bili tovariši učitelji in predsednik krajevnega odbora RK, Jurkovič Matija.

Napeto smo prisluhnili besedam voditeljice podmladka RK tov. Palmanovi.

V začetku nam je orisala nastanek organizacije RK, da nam je nekoliko obudila spomine na predavanje o tem.

Potem smo bili mladinci VIII. razreda sprejeti v organizacijo RK. Dobili smo izkaznice, po-

Pionirski kotichek

In šel bom proti vratom. Pa ko jih bom zaprl, bom vedel — čutil bom: tu notri si pustil košček srca. Moji čevlji pa bodo grabili pa tlaku težko in žalostno: rsk, rsk...

Odpel bom težka, velika vrata, ki bodo zaškripala. In ko jih bom zaprl za seboj, mi bo hudo in zdelo se mi bo, kakor da bom stopil nekam v neznan prostor in padal, padal...

Ko bom prišel do vogala in se ozrl nazaj na šolo, vem, bom čutil, da sem tu pustil del samega sebe, da sem tu pustil najlepšo mladost, da je v tej hiši ostalo mnogo lepega, ki se ne povrne nikoli več.

XV. GRAFIČNE IGRE

Dvanajst prijavljenih

Za grafične igre, ki bodo 29. in 30. junija v Kočevju, se je doslej prijavilo 12 sindikalnih podružnic, 8 izmed njih (Delo, Mladinska knjiga, Celjski tisk, »Tone Tomšič«, Kartonažna tovarna Ljubljana, Mariborska tiskarna, Pomurski tisk in »Jože Moškrč«) je prijavilo skupno 302 tekmovalcev, medtem ko so sindikalne podružnice podjetij Gorenjski tisk Kranj, Ljudska pravica Ljubljana, Kočevski tisk in Državna založba Slovenije prijavile le udeležbo, točnega števila tekmovalcev pa še ne. Ženske ekipe so prijavljene doslej le za odbojko, streljanje, atletiko in namizni tenis, med-

tem ko se bodo moški pomerili v nogometu, odbojki, streljanju, kegljanju, lahki atletiki, namiznem tenisu in šahu.

KEGLJANJE

Končano je šesto kolo prvenstva v borbenih igrah. Na lestvici vodi ObLO pred Zidarjem in Merkurjem, ki imajo vsi po 10 točk iz 6. tekme. Takoj za njim sta KGP in Kovinar z 8 točkami in imata od vseh ekip edina povpreček nad 300 kegljev na eni tekmi. Prognoza za prvega borbenih iger je še pre-

uranjena, največ možnosti pa imajo vsekakor moštva z 10 točkami, če pa se vodečim v nadaljevanju »zalomi«, bosta poselja v borbo za prvo mesto tudi moštvi KGP in Kovinarja. Sicer je pa zelo težko pri tej disciplini kegljanja govoriti o najboljšem moštvu, ker tu poleg rutine večkrat odloča tudi

TVD Partizanu Celje-mesto.

Tekmovali so v vseh kategorijah, razen v težki. Prijavljenih je bilo 28 tekmovalcev, starih do dvajset let. Po kategorijah so tekmovali: v bantam 5, v pesno lahki 2, lahki 6, srednji

sreča in trenutna zbranost posameznih igralcev.

LESTVICA

ObLO	6	5	0	1	1,778	10
Zidar	6	5	0	1	1,707	10
Merkur	6	5	0	1	1,702	10
KGP	6	4	0	2	1,850	8
Kovinar	6	4	0	2	1,826	8
Komet	6	3	0	3	1,772	6
Rog	6	3	0	3	1,731	6
Zenske	6	1	0	5	1,376	2
Upokojenci	6	0	0	6	1,272	2
Itas	6	0	0	6	—	0

Gibanje prebivalcev

Obvestila

Sporedi

čestitke

Mali oglasi

ka, Loški potok iskreno čestita-
jo k njegovemu godu.

Zena Tončka, sinovi Alojz,
France, Stane in hčerka Ma-
rija.

ČESTITAJO

Dobri mami Tekavec Pavli iz
Kraljev želimo za 50. rojstni
dan še veliko zdravih in zado-
voljnih let med nami. Ostali
družini pa lep pozdrav.

Hčerka Režika z družino.

ČESTITAJO

Dragemu očetu Alojzu Klep-
cu iz Stalcarjev za njegov praz-
nik vse najboljše.

Sin Jože in Ivan z družinama

ČESTITA

Prisrčne čestitke hčerki Lojz-
ki Jernako iz Kočevja za njen
praznik vse najlepše in kar si
sama želi. Enako tudi zetu To-
netu.

Želi mama

POZDRAVE POŠILJAJO

Lisac Martinu, ki živi v Cle-
velandu, teti in ostalim sorod-
nikom v Ameriki, pošiljajo
iskrene pozdrave!

Starši iz Slavskega laza, brat
Matija in Ivan z ženo iz Ko-
čevja ter brat Lojze iz Travnika.

PRODAM

Zaradi selitve ugodno pro-
dam spalnico, trd les, za 30.000
dinarjev. Ogled vsak dan po 14.
uri pri Bukovcih, Koč. Reka 26.

PREKLIC

Podpisana obžalujeva in pre-
ključuje žaljivke in izjave pro-
ti Laussegger Pavli iz Brega
številka 5 izrečene dne 16. maja
1962 in se ji opravičujeva za
najino ponašanje.

Kužnik Janez in Zofija.

PREKLIC

Podpisani Janez Valentin pre-
ključem neresnične besede, ki
sem jih govoril o tovarišu Pre-
gelj Hermanu dne 25. maja 1962
v gostilniškem lokalu Kenda
Vinka v Travi, kakor tudi, da
ni bil Pregelj pijan.

Janež Valentin, Podpreska 13

Sindikati o proizvodnji

Pred kratkim so se začele seje
izvršnih odborov sindikalnih po-
družnic, na katerih so člani od-
borov obravnavali izpolnjevanje
proizvodnih planov, naraščanje

produktivnosti, delitev čistega
dohodka, vzroke povečanja ma-
terialnih stroškov, rezerve pri
organizaciji dela in odnose ter
vlogo organov upravljanja. Da-
lje so analizirali še možnosti iz-
voza, zaloge (in s tem v zvezi
stanje obratnih sredstev ter obra-
čunavanje po plačani realizaci-
ji) in drugo. Tudi o dopustih
je bilo govora. Člani delovnih
kolektivov naj bi jih izkoristili
tako, da ne bo prevelikega izpa-
da v proizvodnji. Doslej so ime-
li seje že naslednji izvršni odbo-
ri sindikalnih podružnic: Gost-
na uprava Mozelj, Kmetijska
uprava Mlaka, Oprema, Snež-
nik, Lesna industrija, Avto, In-
kop, Itas, Hotel Pugled, Gojitve-
no lovišče in Elektro.

padejo družstvene naloge na bre-
me starejših, ki pa svoja dela
z voljo opravljajo.
Mislim, da bi se morale od-
praviti povsem diskusije, da se
v naših »pasivnih« kraljih ne iz-
plača nič graditi, ker ljudje od-
hajajo. Lahko smo prepričani,
da bodo ljudje v teh kraljih še
živeli in delali, zato jim nudimo
v okviru danih možnosti pri-
merne življenjske pogoje.

ČESTITAJO

Ob življenjskem jubileju naše dobre mamice Ivanke Baj-
de iz Ribnice, želijo iz srca, da dočaka zdrava in srečna v
krogu svojih dragih še enkrat toliko let!

Mož Vlado, sinova Niko in Dušan ter ostali domači in
prijatelji.

OBVESTILO

Ob sredah in petkih bo ordiniral zobozdravnik v Vas-
Fara. Začne že v sredo, 20. junija ob 15. uri.

ZOBNA AMBULANTA KOČEVJE

OBVESTILO

Obveščamo vse naše poslovne prijatelje, kupce in odje-
mavce naših proizvodov, da smo naše poslovne prostore eko-
nomskih enot Tapetništvo in Upravo premestili v nove po-
slovne prostore na Tomšičevo cesti v Kočevju poleg Kemične
tovarne.

Telefonska številka uprave je 256, računovodstva pa 227.

OBRATNI CENTER OPREMA KOČEVJE

SPORED RTV LJUBLJANA

SPORED

za soboto, dne 16. junija 1962
5.00—8.00 Dobro jutro! - vmes
ob 5.05, 6.00 in 8.00 Poročila,
8.05 Poštareček v mladinski glas-
beni redakciji, 8.35 Melodije za
razvedrilo, 8.55 Za šolarje —
Pravljica o Marjetici, 9.25 Iz
Thomasove opere »Mignon«,
10.00 Napoved časa, 10.15 Za ve-
selo sobotno dopoldne, 11.00 Pi-
halni orkester LM p. v. Rudolfa
Stariča, 11.15 Seznanite se s
Parkerjevimi — 5. lekcija (po-
novitev), 11.30 Od melodije do
melodije, 12.00 Poročila, 12.05
Pozdrav iz Vojvodine, 12.15
Kmetijski nasveti — France No-
vak: Terasiranje vinogradov,
12.25 Melodije ob 12.25, 13.00
Poročila, 13.15 Obvestila in za-
bavna glasba, 13.30 Štirje slo-
venski samospevi, 13.42 Dve vio-
linski skladbi, 13.52 Trije kla-
virske preludije Georga Gershwina,
14.00 Radi bi vas zabavali
14.35 Naši poslušalci čestitajo in
pozdravljajo, 15.00 Poročila,
15.20 Napotki za turiste, 15.25
Pet popevk za pet pevcev, 15.40
Mešani zbor železniškega
prosvetnega društva iz Celja,
16.00 Vsak dan za vas, 17.00 Po-
ročila, 17.05 Gremo v kino, 17.50
Sovjetska zabavna glasba, 18.00

Poročila — aktualnosti doma in
v svetu, 18.10 Richard Strauss:
Plesna suita po Couperinu, 18.45
Naši popotniki na tujem, 19.00
Obvestila, 19.05 Ob zvokih za-
bavne glasbe, 19.30 Radijski
dnevnik, 20.00 Z domačimi me-
lodijami v včerajšnji večer,
20.20 Radijska komedija, 21.00
Za prijeten konec tedna, 22.00
Poročila, 22.15 Oddaja za naše
izseljence, 23.00 Poročila, 23.05
Želimo vam prijetno zabavo
24.00 aZdnja poročila in zaključek
oddaje.

Drugi program:
19.00 V soboto zvečer, 19.30
Radijski dnevnik, 20.00 Dirigent
Lorin Maazel v Bukarešti, 21.05
Glasbeni intermezzo, 21.15 Jazz
na koncertnem odru, 22.00 Na-
poved časa, poročila, vremenska
napoved in pregled sporeda II.
programa za naslednji dan, 22.15
Ples na valu 202 m, 23.00—23.05
Poročila.

SPORED

za nedeljo, 17. junija 1962
6.00—8.00 S sprejemnikom na
dopust — vmes ob 6.05 in 7.00
Poročila, 7.30—7.35 Radijski ko-
ledar in prireditve dneva, 8.00
Mladinska radijska igra, 8.40 Iz

albuma skladb za otroke, 8.55
Glasbena medigra, 9.00 Poročila,
9.05 Z zabavno glasbo v novi
teden, 9.44 Pet slovenskih pesmi,
10.00 Še pomnite, tovariši...
Alojz Bajec: Sišenski železničar-
ji, 10.30 Operna matineja, 11.30
Nedeljska reportaža, 11.50 Z za-
bavno glasbo želimo dober tek,
12.00 Poročila, 12.05 Naši poslu-
šalci čestitajo in pozdravljajo,
13.00 Poročila, 13.15 Obvestila in
zabavna glasba, 13.30 Za našo
vas, 14.00 Pihalni orkester LM
p. v. Rudolfa Stariča, 14.15 Na-
ši poslušalci čestitajo in po-
zdravljajo, 15.00 Poročila, 15.15
Glasbeno srečanje z velikimi
zabavnimi orkestri, 15.40 Fréde-
rac Chopin in pianisti, 16.00
Humoreska tega tedna, 16.20
Melodije za nedeljsko popoldne,
17.00 Poročila, 17.05 Sportno po-
poldne, 19.00 Obvestila, 19.05
Melodije in ritmi, 19.30 Radijski
dnevnik, 20.00 Vaša pesem, Va-
ša melodija, 20.50 Sportna po-
ročila, 21.00 Za osemdesetletni-
co Igorja Stravinskega, 22.00 Na-
poved časa in poročila, 22.15
Ansambli in solisti RTV Ljub-
ljana, 23.00 Poročila, 23.05 S
plesno glasbo v novi teden, 24.00
Zadnja poročila in zaključek od-
daje.

KOČEVJE

Poročili so se: Franc Pusta-
vrh, mlekar iz Kočevja Reška c.
5, star 25 let in Pavla Gradičar,
trgovska pomočnica iz Kočevja
Ljubljanska c. 33, stara 23 let;
Emil Lorbar, uslužbenec iz Ko-
čevja Rožna ulica 24, star 31
let in Valerija Sterk, medicins-
ka sestra iz Kočevja Ljubljans-
ka 22, stara 22 let; Ivan Ješev-
nik, varivec iz Stare cerkve 37,
star 25 let in Ivanka Mihelčič,
trgovska pomočnica iz Stare
cerkve 18, stara 20 let.

V Ljubljani so se poročili: Jo-
že Gregorčič, uslužbenec iz Ljub-
ljane Gorjupova 17, star 29 let
in Marija Kovac, medicinska se-
stra iz Kočevja, Seškova ulica
1, stara 25 let; Vincenc Zajec iz
Kočevja, Ljubljanska 20, star
25 let in Marta Južnič iz Ko-
čevja, Trg svobode 34, stara 19
let; Marjan Blažič iz Ljubljane,
Pod turnom 3, star 26 let in
Tatjana Česnik iz Kočevja, Re-
ška 16 a, stara 23 let.

Rodila je Vilma Zagar, delav-
ka iz Koblarjev 12 — dečka.

V Novem mestu so rodile: Ro-
zina Čapo iz Starega loga 3 —
dečka, Rozalija Lavrič iz Želj-
n 32 — dečka, Marija Papež iz
Šalke vasi 123 — dečka, Marija
Pirnar iz Kočevja, Trg 3. oktob-
ra 2 — deklco, Marija Novak
iz Gorenj 6 — dečka, Ana Sola
iz Kočevja, Seškova 20 — dekl-
co.

V Trbovljah je rodila Ivana
Zalar iz Klinje vasi 11 — dečka.

V Ljubljani so rodile: Alojzi-
ja Colnar iz Kočevja, Reška 3
— deklco, Amalija Curl iz Dol-
ge vasi 60 — deklco, Marija
Črnkovič iz Slovenske vasi 46 —
deklco, Marija Deržek iz Brega
13 — dečka, Zofija Francelj iz
Kočevja, Ljubljanska 31 — de-
klco, Vida Hadžič iz Kočevja,
Roška 13 — dečka, Marija Ko-
želj iz Kočevja, Roška 41 — de-
klco, Elizabeta Klarič iz Šalke
vasi 70 — deklco, Franciška
Križman iz Podtabora 29 — de-
čka, Marija Malnar iz Šalke va-
si 30 — deklco, Terezija Milešič
iz Kočevja, Rudnik 11 — dekl-
co, Kristina Mustar iz Pake 5
— dečka, Milena Starič iz Go-
renj 3 — dečka, Ana Turk iz
Šalke vasi 6 — dečka, Albina
Ule iz Kočevja, Seškova 30 —
deklco, Cvetka Zajc iz Želj-
n 14 — dečka, Francka Novak iz
Želj-
n 54 — deklco, Vera Gru-
den iz Dolge vasi 48 — dečka,
Albina Briški iz Kočevja, Roška
6 — dečka, Ivanka Weiss iz Ko-
čevja, Roška 16 a — dečka, Jo-
žefa Mlakar iz Kočevja, Trata
60 — dečka, Albina Novak iz
Kočevja, Trg svobode 42 — de-
čka, Marija Sužnik iz Kočevja,
Reška 13 a — deklco, Nada
Kavčšek iz Želj-
n 6 — deklco,
Vera Kirm iz Šalke vasi 91 —
dečka, Milena Krafovec iz Po-
tiskavca 12 — dečka.

RIBNICA

Rodile so: Jožefa Virant iz
Praproč 8 — dečka, Marija Mo-
dec iz Sajevca 4 — deklco, Pav-
lina Silc iz Dolenjih Lazov 41
— deklco, Ivanka Lovšin iz
Sajevca 17 — deklco.

»NOVICE« — glasilo SZDL ob-
čin Kočevje in Ribnica. Izdaja
in tiska CZP »Kočevski tisk« v
Kočevju. Urejuje uredniški od-
bor. Odgovorni urednik Peter
Šobar. Uredništvo in uprava v
Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a,
telefon uprave in uredništva 339.
Letna naročnina 800 din, pollet-
na 400 din in jo je treba plačati
vnaprej. Za inozemstvo 2.000
dinarjev oziroma 3 ameriške
dolarje. Tek. rač. 600-27-1-265
pri NB podružnica Kočevje

KOČEVJE: 15. do 17. junija
ameriški barvni CS film »Sed-
mo Simbadovo potovanje«, 18.
in 19. junija angleški barvni
film »Ker veter ne zna brati«,
20. in 21. junija nemški film
»Zaljubljeni detektivi«, 22. do
24. junija ameriški barvni CS
film »Obsedena žena«.

RUDNIK: 16. in 17. junija češki
film »Višji princip«, 23. in 24.
junija francoski film »Oči lju-
bezni«.

STARA CERKEV: 16. in 17. ju-
nij italijanski film »Slamnat
mož«, 23. in 24. junija franco-
ski film »Velike družine«.

RIBNICA: 16. in 17. junija ame-
riški barvni film »Pojmo v
dežju«, 23. in 24. junija itali-
janski film »Običajno neznani
lopovi«.

SODRAŽICA: 16. in 17. junija
argentinski film »Te smem
imenovati mati«, 23. in 24. ju-
nija sovjetski film »Kočubej«.
LOŠKI POTOK: 17. junija ame-
riški barvni film »Prijatelj

Joe«, 24. junija amer. barvni
film »Bernardin«.

VELIKE LASČE: 16. in 17. ju-
nija ameriški barvni CS film
»Kavboj«, 23. in 24. junija
»Vozovi na zahod«.

DOBREPOLJE: 16. in 17. junija
ameriški barvni film »Zakon
prerije«, 20. junija nemški
film »Dekle Rozemari«, 23. in
24. junija italijanski barvni
film »Evropa ponoči«.

PONIKVE: 21. junija nemški
film »Dekle Rozemari«.

KOČEVSKA REKA: 16. in 17.
junija nemški barvni film
»Planet smrti«, 23. in 24. ju-
nija ameriški barvni film
»Osamljeni maščevavec«.

PREDGARD: 16. in 17. junija
ameriški barvni film »V senci
vešal«, 23. in 24. junija sovj-
jetski barvni film »Tihj Don
I. del«.

BROD NA KOLPI: 16. in 17. ju-
nija francoski barvni film
»Pevci iz Mehike«, 23. in 24.
junija jugoslovanski film
»Razpoka raja«.

Ne kvarimo naravnih lepot naših krajev

Na Kočevskem imamo lepe naravne lepote, katere naši ljudje radi obiskujejo. Te lepote so v bližnji in daljni okolici, ki so zgodovinskega pomena za Kočevsko. Na Fridrihtajnu so razvaline gradu, ledene jame, Jama treh bratov in Eleonorina jama. Ljudje, ki obiskujejo te znamenitosti naših krajev, jih skrbno čuvajo in oskrbujejo, da so lepo urejene, skrbijo tudi za okolico. Na Fridrihtajnu so očistili razvaline dolgoletne navlake, uredili so pota in postavili klopi, izkrcili razglede na vse strani, na prepadih mestih pa napravili ograje, da ne bi prišlo do nesreče. Sedaj urejajo teren v notranjosti gradu, da bodo v notranjosti botanični vrt in zaklonišče v slučaju dežja, da bo okolje gradu čimprej urejeno.

Fridrihtajni in Mestni vrh so najbližje točke za ljudi iz Kočevja in bi bilo prav, da jih skrbno čuvamo in kot take ohranimo. Na žalost pa se je dogodilo to, kar je ljudi, ki zato

skrbijo, težko prizadelo. Zadeva je naslednja:

V četrtek, 24. maja, so učenci osnovne šole M. Bračiča iz Kočevja napravili izlet na Fridrihtajni. Tega dne smo postavljali tudi mi tam gori nove klopi. Pod gradom smo srečevali vesele trope pionirjev. Razveselili so nas, ko so nam pravili, da so bili na gradu in da jim je bilo lepo. Saj se vendar v prvi vrsti zanje, za to našo ljubo šolsko drobnjard, trudimo, da bi bili njihovi športni in izletniški dnevi čim lepši, da bi se pri ogledu zgodovinskih in naravnih zanimivosti počutili kar najbolj prijetno. Mladina je ukajoč izginila v dolini, mi pa smo s toplimi občutki pri sručaju težke deske na hrbtnih gorižani na grad. Tam pa nas je čakalo presenečenje. Na vseh krajih so se kazala znamenja razdejanja. Ognjišče razvaljeno, obrobni kamni pa brčkove v prepadu. Pri vseh klopeh kar nastlano s koreninami potrganih

šmarnc, oskrbljeno grmovje in drevje, velike, pravkar izkopane jame v severnem delu gradu, na drugi strani zidu kot da bi krti rili v zasuti podzemni prehod, vrh zidu skoraj meter na široko okrušen, ostanki papirja in jedi vsepovsod. Ko smo iskali svoje orodje, ki smo ga spravljali na odročeni kraj, ga nismo našli. Nekdo ga je odnesel. Po dolgem iskanju smo ga le našli na drugem koncu gradu v jami. Razumeli smo, od kod razdejanje. Mladina je našla orodje, gozdne škarpje, kromp, lopato in drugo, poprijela za delo in opravila svoje, kakor je vedela in znala. Nekdo si je privoščil šalo, odbil in odrezal sekuro s toporišča in jo odnesel.

Dve leti že urejamo grad, orodje hranimo kake dni kar gori, a kljub maloštevilnim obiskovalcem se nam kaj takega še ni pripetilo. Sedaj se vprašujemo: Kako se je moglo to zgoditi, če je bila mladina pod nadzorstvom? Ali ni nihče odraslih videl, kaj mladina počne z orodjem? Ali ni bilo nikogar, da bi to preprečil? In še premnogo vprašanj se nam vsiljuje. Ali mladini v šoli premalo dopovedujemo in razlagamo, kakšen naj bo naš odnos do narave, gozda, rož itd.?

Našim šolam velja tale prošnja: Kadar pripravljate šolski izlet, morda na Fridrihtajni, sporočite oskrbniku, ki vam bo dal na pot spremljevalca, ne za

nadzor, pač pa za koristnega mentorja. Na ta način bomo preprečili vse nadaljnje podobne primere. Tatvina sekire, ki je na nesrečo bila izposojena in bo moral požrtvovalni delavec nabaviti lastnikovo novo, pa nima opravičila! Žalostno pa je, da tega niso storili kakšni »jezni mladeniči«, temveč šolarji.

Vodstvo šole in vzgojitelji naj teh naših vrstic ne vzamejo za zlo. Dobro poznamo njihovo naporno, kljub vsej pomembnosti včasih zelo nehalno poslanstvo. Te vrstice naj jih opozorijo na še večje prizadevanje pri pouku mladine, kakšen naj bi bil njen odnos do narave in kulturnih spomenikov, zlasti pa odnos do tuje lastnine. Drži pa tudi: če ne bodo pri tej vzgoji sodelovali tudi starši, bo ves trud učiteljev zaman! Starši so v prvi vrsti poklicani za tako vzgojo! Vzgojitelji pa odgovarjajo v primerih izletov v naravo. V primeru izleta na Fridrihtajni pa se zdi, da so odpovedali. Starejši učenci so se jim izmuznili izpod nadzorstva, šli svojo pot in povzročili nevšečnosti. Junak dneva pa bi postal v naših očeh šolar, ki bi vrnil sekuro! Ne zaradi njene visoke cene, ker moramo sekuro vrniti lastniku, pač pa zato, ker bi nam vrnil neomajano vero v mladino. Prepričani smo, da bi postala dobra prijatelj in bi skupaj še dolgo kopala na Fridrihtajnu!

Kontrasti, problemi... Dobrepolja

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Edino kulturno razvedrilo je kino. Dva programa tedensko, lepo urejena dvorana, samo tudi tukaj se bo verjetno ustavilo zaradi dinarja. Zaradi dvorane je kino še vedno v finančnih težavah, pomoči pa od nikoder. Kako se bo rešil problem, za danes ni jasno, po vsej verjetnosti pa se bo filmski trak v Dobrepolju ustavil in to zaradi tistih borih 200.000 din, kolikor jim manjka da bi pokrili še zadnje dolgove. Zares škoda, saj kino obiskujejo celo iz oddaljenih krajev.

Opozoril sem jih, da bi bil že skrajni čas, da bi prepletkali še tistih nekaj oken na Kulturnem domu in olepšali vhod v sam dom, saj se danes lahko vidiš na vhodnih stebrih liktorske znake in napise. Ni denarja, so mi rekli. Kaj pa hišni svet? Ta je pa samo še na papirju. Prejšnji predsednik je odstopil in hišni svet sedaj spi spanje pravičnega. Kaj pa hoče, v Dobrepolju je že tako, da če nekdo hoče malo bolj delati na družbenem sektorju, hitro dobi poleno pod noge. Je pa ravno na tem področju precej dela, še več pa problemov. Zdravstvena postaja zahteva ureditev straniš, hišni svet pa do danes ni dobil še dinarja najemnine od nje. Isto je s trgovskimi lokali. Vzdrževati mora pa tako veliko stavbo, in to s tistimi borbami najemninami, katere pobere od strank. Po drugi strani pa je v Dobrepolju velika stanovanjska stiska. Dovoljen je za novogradnje ni. Še tisti material, ki so ga pripravili jim propada; zato kolnejo občino, ogledne komisije in ne vem še koga vse. Zares žalostna slika. Danes bi bile te hišice že lahko pod streho, izpraznjenih pa nekaj stanovanj in koliko godrnjanja bi bilo prihranjenega.

Nisem jim vedel kaj odgovoriti, pa sem zato raje krenil proti zadržnemu hlevu. Tukaj so mi delavci potožili, da so si v pisarni KZ razdelili v preteklem letu dve plači, oni so se obrisali pa pod nosom, ker predstavljajo samo zgubo. Rekel sem jim, da naj jih vprašajo, kako se s svincnikom in peresom ustvarja dobiček, kar bi se prav zares tudi rad naučil.

Mimogrede sem si ogledal še opeko, ki je zložena za domom Partizana in katera nepokrita propada in se uničuje. Ne vem kdo bo plačal pa to zgubo; po vsej verjetnosti se bo spremenila v dobiček. Iskal sem še mesarja, da bi ga vprašal, po katerem skrivnem kanalu sta se odpeljala tista dva teleta in mogoče še kakšen kos mesa, pa ga nisem našel. Zenske v kulturnem domu pa so mi potožile, da v tem tednu pek še ni pekel kruha, ker se mu ne izplača. Bili so prazniki, sedaj pa ljudje jedo še vedno potice. Rekel sem jim, da naj se potolažijo in da je zadeva precej podobna tisti izra čas francoske revolucije, ko je narod Pariza vpil lačen po ulicah, da hoče kruha, pa je francoska kraljica vsa začudena vprašala, češ, zakaj pa ne jedo potice, če so lačni.

Takih drobnih bi še nabral za vrhan koš, vendar nisem imel več časa. Zaenkrat naj bo dovolj, pa drugič še kaj.

KONEC

Iz zgodovine NOB

TRATAR MARJAN-UČO

Na »Triglavu« je bil alarm

Vedno bolj se je bližala svoboda, vedno bolj pa smo si želeli v dolino z našega vrha »Triglava«, pa je zato to našo vsakdanjo nestrpnost tu in tam zmotila kaka vest, ki je včasih panično razburila našo družinico v partizanski tiskarnici. Tako so kurirji opazili kakšnega neznanca, ki je zašel v te kraje. Joki in Tonček sta nas opozarjala in tudi karala. Šlo je celo tako daleč, da so tovariši iz naše Baze že videli nekaj neznanec, ki so se smukali okoli znane Taborske jame. No, da preženemo vse to, je kolektiv odločil: na akcijo. Skupina je krenila pod noč proti bazi in se ponoči približala omenjeni jami, pripravljena na borbo... Lahko si mislite to pripravljeno. Ko so tovariši obkolili jama in se porazdelili, je vodja akcije dal povelja za napad in s pravim »juršem« sredi noči napadil dozdnevno sovražnikovo »postojanko«. Toda njihove zaprepačenosti! Mesto sovražnika, črne roke, neznanec, so pregnali s krikom — sovo, ki je zaurlikala, zapuhala in zletela v drug breg med skale in smreke... To so se vrnili poklapani nazaj v tiskarno in skoro nismo mogli zvedeti, kako je izpadla ta akcija — na sovo! Tovariši Joki in Tonček sta pa se še posebno nasmejala in povedala, kako je treba držati »živce« v roki in ne podleči vsaki besedi, vsaki vesti... No, nasmejali smo se temu dogodku in tudi izučili nas je vse ter ozdravili.

S Triglava skozi ofenzivo v Dalmacijo

V začetku aprila 1945 je bilo v naši tiskarni Triglavu kljub snegu okrog naših barak precej vroče; opažala se je nervoza, tu in tam tudi prelah. Pripravljali smo se za vsak slučaj. Iz doline se je slišalo ropotanje, kar nam je povedalo, da moramo biti pripravljeni na umik. Velika skupina četnikov in Nemcev se je približevala naši točki, ker je bila ujeta v strnjen krog naše armade, ki je že pritiskala za njimi.

Kar na lepem so nad nami zavijžgale krogle, mi pa smo se začeli umikati med drevjem in grmovjem proti Banji Loki pod vodstvom našega vodika, ki je poznal kočevske gozdove kot svojo domačijo. Ko smo se spuščali proti Banji Loki, smo zaslišali močno detonacijo iz naše točke, sovražnik je že pogl našo tiskarno Triglav v zrak.

Težko nam je bilo in zdelo se nam je, kot da smo izgubili svoj dragi dom. Ko smo prišli v vas, smo na skednju prepsali, naslednje jutro pa smo že krenili ob Kolpi proti Staremu trgu. Tam nam je čakal avto in tovariš Petrač, ki nam je dal priznanje, da smo rešili naše glave, ki so vreč vredne kot pa naša tiskarna Triglav, ker bomo tiskarno v svobodi še lahko organizirali.

Ko smo prispeli v slavnostno okrašen Crnomelj, ki je sprejemal tedaj naše prekomorske brigade, ki so takoj odšle na svoje položaje v Semiču, od koder smo pričakovali napad in vdor sovražnika iz Novega mesta na vse osvobojeno ozemlje Bele Krajine. Temu primerno je bilo tudi razpoloženje v mestu. Na cestah so stali vozovi, pripravljeni na odhod. Čez nekaj dni smo krenili tudi mi iz Crnomlja po prašni cesti mimo porušenega Dragutusa do Stare Lipe, kjer smo se uredili. Tu smo dobili vse material, katerega je uspelo rešiti pred nosom Nemcev in Crmošnjic in iz Roga.

V belokranjski vasi smo ostali nekaj dni, da so se zbrali partizanski tiskarji iz obeh naših tiskarn, to je Triglava in Partizanke, za odhod naprej v Dalmacijo. Ta čas čakanja smo izkoristili za sestanke, razgovore in politične ure. Jaz sem poiskal pionirje in z njimi naštudiral krajši program, katerega smo dopolnili še s člani naše kulturne skupine in organizirali miting. Spominjam se, da je za to prireditev napravil plakate tovariš Ive Subić, ki je bil z nami. Pionirje, ki so opazovali Subića, je upodobil na plakatih.

Na mitingu so svoje točke pionirji zelo lepo izvedli, starši so bili kar veseli svojih otrok, kakor tudi učitelji.

Tudi naš program je vžgal, saj smo med drugim spet zaigrali nekaj skečev o Hitlerju in Musoliniju, Rupniku in tretjem volu. Naš harmonikaš Jernej pa je zaigral nekaj veselih in s tem program dopolnil.

Dan po mitingu pa smo se sedli v dva avtomobila in oboroženi s puškami in mitraljezom pohiteli skozi Vinico na Hrvaško. Že v Stari Lipi so nam povedali, da je naša naloga, do dobimo na Hrvaškem tiskarno, kjer bomo nadaljevali s tiskanjem našega Slovenskega poročevalca in Ljudske pravice, ki sta tisti čas, ko smo morali zapustiti naše tiskarne v Sloveniji, prenehala izhajati. Mi smo nosili s seboj glave teh naših listov in delali na tem, da jih bomo začeli spet tiskati.

S to nalogo smo se podali na pot, ki ni bila posebno varna, saj so se povsod razvijali boji med ustaši in partizani ter četniki in partizani. Zato je bila naša skrb upravičena, kako bomo svojo nalogo opravili.

Dobro se spominjam tiste poti, ko smo se vozili skozi gore vasi v okolici Ogulina in po Liki. V Ogulinu je bil naš prvi cilj, da bi dobili tiskarno, ki smo jo sicer našli, vendar je bila premajhna za tiskanje naših listov. Odpravili smo se dalje.

DALJE PRIHODNJIČ

Urednikova pošta

TOVARIŠ UREDNIK!

Na tem mestu je podpisnik M. O. z ozirom na govorice pozval našo zadrugo, da da odgovor glede dobička, kateri da se je delil med uslužbenca zadruga.

K temu pojasnjujemo:

Kmetijska zadruga v Ribnici je v preteklem letu kot celota dobro gospodarila.

Ustvarila je 490 milijonov prometa ter 69 milijonov dohodka. Zadruga je proti koncu leta 1960 prevzela od Poslovne zveze Kočevje posestvo v Ortneku s 1. januarjem 1961 pa so se pripojile kmetijska zadruga Dolenja vas, kmetijska zadruga Jurjevica in del kmetijske zadruge Velike Lašče.

S 1. marcem 1961 pa je zadruga prevzela od Državnega posestva »Snežnik« Kočevska Reka še posestvo Ugar.

Obseg naše zadruge se je s tem zelo povečal. S prevzemom teh posestev je zadruga že prevzela tudi izgubo, saj je morala na novo preorati vse ozimne prevzete kot nedovršeno proizvodno in izmenjati večji del prevzete drugovrstne živine.

Z ozirom na to je zadruga vnaprejšnje planirala izgubo v znesku 5.150.000 din, katerega pa je bila pri končnem letnem obračunu prekoračena za 600.000 din.

To izgubo je zadruga pokrila iz celotnega dohodka zadruge kot celote, čeprav zadruge interno ugotavlja in deli dohodek po obračunskih enotah, katerih je v zadrugi 24, z različnimi dejavnostmi.

Res je bilo veliko govora o delitvi dobička od izgube, kar mislimo, da je ta pojem povsem zgrešen in govorjen od tistih, ki ne vedo, da se beseda »dobiček« več ne uporablja, ugotavlja se le dohodek, kateri se deli z uredbo o delitvi dohodka gospodarskih organizacij in da se čisti dohodek deli po Pravilniku o delitvi čistega dohodka zadruge. S tem Pravilnikom je urejeno razmerje za sklade zadruge in osebne dohodke.

Po planu zadruge, s pokritjem izgube za leto 1961 je znašalo razmerje 9 odstotkov za sklade in 91 odstotkov za osebne dohodke. Ker pa je končni obračun izkazal na posestvih večjo izgubo kot je bila planirana, kajti posestvo je šele v izgradnji, je Zadrugi svet sprejel sklep in to na predlog kolektiva, da se zniža celoten procent za osebne dohodke v korist skladov za 6 odstotkov, kar je zadruga pri končnem obračunu upoštevala.

Z znižanjem odstotkov, je k pokritju izgube posestva torej prispeval cel kolektiv iz osebnih dohodkov.

Tekom leta 1961 je zadruga izplačevala vsem zaposlenim, v rednem delov. razmerju ca. 80 odstotkov akontacij, na koncu leta pa izvršila končni obračun z zaključnim obračunom v mehanizaciji o delitvi osebnih dohodkov Kmetijske zadruge, upoštevajoč sklep Zadržnega sveta.

Delavski svet gozdarske po-

slovne enote in kolektivi ostalih obračunskih enot so izvršili razdelitev osebnih dohodkov, po zaključnem računu na posamezne člane kolektiva, upoštevajoč prizadevnost in prežete akontacije med letom.

Delitev dohodka, namenjena za osebne dohodke je okvirno pregledala komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka, imenovana pri Občinskem ljudskem odboru Ribnica. Ugotovila je, da višina os. doh. ni preseгла povprečja, v primerjavi z drugimi podjetji v občini.

Z ozirom na nove predpise so vse gospodarske organizacije

Imate nezasedeno ležišče?

Nad 300 grafičarjev iz vse Slovenije bo sodelovalo na letošnjih Grafičnih igrah, ki bodo 29. in 30. junija v Kočevju. Za nastanitev vseh tekmovalcev pa nam primanjkuje še okoli 100 ležišč. ČZP Kočevski tisk, ki organizira letošnje igre, prosi kočevske prebivalce, da bi mu pomagali priskrbeti za tekmovalce in tekmovalke prenočišče. Prosimo, da bi vsak ki ima na razpolago nezasedeno ležišče (posteljo, divan, kavč itd.), po svoji zmogljivosti prispeval za nastanitev naših gostov in tako pokazal svojo gostoljubnost. Prosta ležišča javite na naslov ČZP KOČEVSKI TISK, LJUBLJANSKA 14A, KOČEVJE, TELEFON 209.

Kdor bo vzel goste na prenočevanje, bo dobil to uslugo tudi plačano.

PRIPREDITVENI ODBOR

dolžne, da izvršijo ponoven obračun delitve čistega dohodka, na podlagi navodil o izvajanju načel in splošnih meril za delitev čistega dohodka gospodarskih organizacij, po pravilnikih za leto 1961. S tem izračunom je zadruga ugotovila, da povprečni osebni dohodek na posameznega delavca v letu 1961 napram letu 1960 presega v bruto znesku za 12 odstotkov, v neto znesku pa osebni dohodek na posameznika ne dosega povprečja v letu 1960.

Ta izračun bo pregledala tudi komisija pri ObLO Ribnica in kontrolni organi družbenega knjigovodstva.

K temu pripominjamo, da ugotavljajo kmetijske zadruge dohodek po uredbi le enkrat letno in se delitev dohodka izvrši po zaključnem računu, zato se tudi osebni dohodki obračunavajo enkrat letno, dočim se v drugih gospodarskih organizacijah obračunava in deli dohodek večkrat na leto.

Upamo, da smo dali s tem zadovoljiv odgovor, v kolikor pa kdo želi še podrobnejša pojasnila naj nam stavi vprašanja, ali pa jih lahko tudi dobi v računovodstvu oz. upravi zadruge.

Kmetijska zadruga Ribnica

TERAN JE PREDRAG

Tovariš urednik!

Pred kratkim sem se mudil v Ribnici, kjer sem se srečal z znancem. Poprosil me je, naj vam sporočim, da v gostišču pri »Cenetu« prodajajo vino teran

Posebna komisija sestavljena iz članov ribiške družine in zastopnika občinskega ljudskega odbora je odšla takoj na ogled vode pri Mahovniku, k sodelovanju pa je povabila tudi zastopnika KGP. Rinža je bila namreč

Pred kratkim je bil v Ribnici posvet s predstavniki gospodarskih organizacij, kjer so razpravljali o dokumentaciji k zaključnim računom za leto 1961 in o predpisih o notranji delitvi dohodka. Posvetovanje je sklicala občinska komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka. Predsednik komisije Stane Goršič je navzoče seznanil kakšno dokumentacijo je treba pripraviti k zaključnim računom, kakor tudi o ostali problematiki v zvezi z novimi predpisi o delitvi čistega dohodka.

V podjetjih, kjer so razumno trošili sredstva, bodo lahko do-

precej dražje kot pa v gostišču »Pri Miheliču«. Znanec je dejal, da je plačal v gostišču »Pri Miheliču« za dva deci terana 100 dinarjev, v gostišču »Pri Cene-tu« pa za isto količino terana 131 din. Potemtakem znaša razlika pri litru kar 155 din. Nekaj ni v redu: ali je v prvem gostišču teran prepečen (!) ali pa imajo v drugem gostišču previsoke cene. Cena terana je vse-kakor visoka.

tudi že prejšnja leta okuževana način pritekla s KGP v Rinžo in zastrupila ribe ter povzročila tako ribičem nepopravljivo škodo. Komisija je ugotovila, da tokrat ni posebne škode, ker je bil na srečo vodostaj Rinže višji. Mrtvih rib komisija ni našla, pač pa je opazila več ribjih skupin, ki so plavale prav pri površini vode in se težavo lovile kisik kar iz zraka. Predstavniki ribiške družine so menili, da se bodo ribe kmalu opomogle. V sredo komisija še ni ugotovila, kako je prišla gnojnica v Rinžo. Možni sta namreč dve varianti: da je posestvo z gnojnico pognojilo travnike in da je dež nato spral gnojnico v Rinžo, ali pa da je nekdo po malomarnosti ali nalašč spustil gnojnico v Rinžo.

MESEC DNI PO POROKI V SMRT

V nedeljo 10. junija je prišlo v Predgradu do težje prometne nesreče. Zaleteleta sta se motorista Jože Križman in Jože Torbar. Nesrečo je zakrivil Križman, ki je vozil po sredini ceste. Oba motorista in Torbarjevega sopotnika Jožeta Mavrina so odpeljali težko poškodovane v novomeško bolnišnico. Mavrin je za posledicami nesreče v bolnici umrl. Pokojnik je bil doma z Vimolja, poročil pa se je pred petimi tedni.

RIBNICA

kumentirali izplačila v letu 1961, težje pa bo to dokazati tam, kjer so izplačali več kot bi smeli. V teh dneh so v delovnih kolektivih na sestankih razpravljali o zaključnem računu za leto 1961 in o dokumentaciji s tem v zvezi.

KAKSNO VODO PIJEMO?

Pred kratkim je izšel pravilnik za pitne vode, ki predvideva strogo kontrolo pitnih voda, odvzem vzorcev vode za kemično in bakteriološko analizo, razkuževanje in podobno. Predpisani so tudi strožji kriteriji kakovosti vode, se pravi promil primesi, ki je še dovoljen.

Vodna skupnost Kočevje mora vsako leto po novih predpisih pošiljati Zavodu za zdravstveno varstvo LRS vzorce iz vodnih zajetij za analize in sicer 14 vzorcev za kemično in 43 za bakteriološke analize. Doslej je kakovost pitne vode kontrolirala le občasno občinska sanitarna inspekcija, ki bo po svoji dolžnosti kontrolirala vodo tudi v bodoče.